

Suçluluk Psikolojisinin Tahakkümü

Almanya'da Antisemitizmle Mücadele
Kıskacında Özgürlüklerin Tasfiyesi



WOLAS
WORLDWIDE LAWYERS ASSOCIATION



WOLAS
WORLDWIDE LAWYERS ASSOCIATION

Suçluluk Psikolojisinin Tahakkümü

Almanya'da Antisemitizmle Mücadele
Kıskacında Özgürlüklerin Tasfiyesi

Yeryüzü Avukatları Derneği - WOLAS

Yeryüzü Avukatları Derneği (WOLAS), 2016 yılında Türkiye’de faaliyet yürüten avukatlar ve akademisyenler tarafından hak temelinde araştırması ve mücadelesi bulunan kişilerin üyeliğine açık olarak uluslararası alanda faaliyet yürütmeyi amaçlar şeklinde kuruldu. Derneğin çalışma alanları arasında bulunan hak savunuculuğu temel faaliyet alanını oluşturmaktadır. Bu doğrultuda dernek tarafından yeryüzünde bulunan insanların sahip olduğu hakların her türlü makro ve mikro otoriteye karşı korunması, insan hakları anlayışlarındaki varsayımlarının ve kör noktaların mütemadiyen adalete ilişkin taleplerle sorgulanıp yenilenmesi gerektiğine inanan bir yaklaşım benimsenmiştir.

Devlet otoritesinin ürettiği şiddetin artık merkez yerine karmaşık kurumsal ağlar ve dolayısıyla mikro otoritelerden de tezahür etmekte ve uluslararası kuruluşlar, şirketler ile sermaye toplulukları da insanlara karşı hak zorbalığının temel aktörleri haline gelmiştir. Gerçeğin yönlendirilebilir algılara dönüştüğü günümüzde adaletsizlikleri ve hak ihlallerini tespit etmek bile bir uğraş haline gelmiştir. Adalet mücadelesi için olup bitenin dünya kamuoyu tarafınca bilinmesi, insanlık hafızasında yerleşmesi, tam olarak hegemonik faillerin arzuladığı-çabaladığı gibi hakim enfokrasi organlarının insafında unutkanlığa terk edilmemesi elzemdir.

WOLAS tarafından hakikat mücadelesinin adalete yönelik çabanın önkoşulu olduğu ilkesel olarak benimsenmiştir. Tüm çalışmalarda etik ilkelere riayet edilmekte, insanlık adına krizin yaşandığı ülke ve bölgelere dair izleme ve raporlama faaliyetleri yürütülmektedir. Uluslararası hak savunucularını küresel bir faaliyet ağı etrafında sistemli bir mücadele için bir araya getiren WOLAS, hak siyasetinin ve mücadelesinin teorik olarak eylemselliğine; pratik olarak da bu mücadeleyi mağdurlarla omuz omuza yürütmenin hayatiyetine önem vererek mağdurlar için müdahil olma faaliyetleri de yürütür.

WOLAS’ın çalışmalarında hak temelli mücadelenin müşterek iradeler ile mümkün olacağı yaklaşımı hakimdir. İstanbul merkezli olarak hak temelinde mücadele yürüten WOLAS; tüm ilgili çevrelerin farkındalık kazanması, ihlallere karşı duruş ve mücadele için gerekli olan eğitimin verilmesi ve organize hareket kabiliyetinin sağlanması için kararlı bir faaliyet yürütme idealine sahiptir.

Yeryüzü Avukatları Derneği (WOLAS) 2026, 1. Baskı: İstanbul, Türkiye.
Çeviri yapılan raporlarda Türkçe versiyonu ana referans olarak alınmalıdır.

İçindekiler

Kısaltmalar	4
Giriş	5
Raporun Amacı	8
Çerçeve ve Yöntem	9
Mevzuat ve İhlaller	10
İfade Özgürlüğü	11
Kişinin Yaşam ve Bedensel Bütünlüğü, Kişisel Özgürlük ve Özel Hayatın Korunması	24
Yasa Önünde Eşitlik; Ayrımcılık Yasağı	27
Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hakkı	37
Örgütlenme Hakkı ve Sözleşme Serbestisi	42
Değerlendirme	46
Öneriler	49
Sonuç	53
Ekler	57
Göstericilere Yapılan Polis Müdahalelerinin Sosyal Medya Görüntüleri	59
Kaynakça	61
Çevrimiçi Kaynaklar	63

Kısaltmalar

AİHM	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AİHS	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
BDS	Boycott, Divestment and Sanctions (Boykot, Yatırımların Geri Çekilmesi ve Yaptırımlar)
BM	Birleşmiş Milletler
İHEB	İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi
CEDAW	Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi)
CDU	Christlich Demokratische Union (Hristiyan Demokratlar)
FDP	Freie Demokratische Partei (Hür Demokrat Parti)
GG	Grundgesetz (Almanya Federal Anayasası)
ICERD	International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination (İrk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi)
MSHS	Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi
IHRA	International Holocaust Remembrance Alliance (Uluslararası Holokost Anma İttifakı)
md.	Madde
SPD	Sozialdemokratische Partei (Sosyal Demokrat Parti)
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
StGB	Strafgesetzbuch (Alman Ceza Kanunu)
WOLAS	Worldwide Lawyers Association (Yeryüzü Avukatları Derneği)

Giriş

Almanya'daki insan hakları durumu, 2023'te Filistin'de artan İsrail saldırılarının ardından, Almanya'da antisemitizmle mücadele kapsamında uygulanan politikaların ifade özgürlüğü üzerindeki etkileri üzerinden uluslararası kamuoyunun gündemine taşınan önemli bir tartışma alanı hâline gelmiştir. Almanya, tarihsel sorumluluğu çerçevesinde antisemitizmle mücadelede öncü bir rol üstlenmiş olsa da bu çabaların, Filistin yanlısı gösteriler başta olmak üzere ifade özgürlüğü, toplanma ve protesto özgürlüğü, boykotlar ve söylemler üzerindeki yansımaları insan hakları ve demokrasi açısından ciddi eleştirilere maruz kalmıştır. Protestolara yönelik polis müdahaleleri, BDS (Boycott, Divestment and Sanctions)¹ hareketine getirilen kısıtlamalar, Kasım 2024'te Alman Federal Meclisi (Bundestag) tarafından kabul edilen 20/13627 sayılı ve “Bir Daha Asla Şimdi Olmayacak: Yahudi Yaşamını Korumak, Muhafaza Etmek ve Güçlendirmek” (*Nie wieder ist jetzt: Jüdisches Leben in Deutschland schützen, bewahren und stärken*) başlıklı önerge² ve Filistin meselesinde eleştirel seslerin suç gibi gösterilmesi, demokratik hakların keyfî şekilde sınırlandırıldığına dair ciddi kaygıları artırmaktadır.

Gazze'deki ağır insan hakları ihlallerine dikkat çekmek ve bunların sonlandırılması için düzenlenen gösteriler, sadece Almanya'da değil eş zamanlı olarak Avrupa genelinde ve diğer ülkelerde de yapılmaktadır. Dolayısıyla evrensel bir tepki hâline gelen bu gösterilerin ve protestoların, içerik ve amaç bakımından antisemitizmle doğrudan bir bağlantı taşıdığını ileri sürmek hem demokratik değerlerin çarpıtılması hem de Filistinlilerin yaşadığı gerçek trajedinin üstünü örtmeye yönelik temelsiz bir genellemedir. Bu doğrultuda, protestoların “antisemitik saiklerle yapıldığı” iddia edilerek damgalanması ve polis şiddetiyle bastırılması, ifade özgürlüğünün doğrudan özüne müdahale niteliği taşımaktadır.

Alman Federal Meclisi tarafından kabul edilen 20/13627 sayılı önerge, resmî söylemde antisemitizme karşı koruma ve toplumsal barışı güçlendirme amacıyla gerekçelendirilmiştir. Önerge, Almanya'da antisemitizme karşı alınan en sert ve en

1 <https://www.bdsmovement.net/>, (Erişim Tarihi 2 Aralık 2025).

2 Deutscher Bundestag, *Drucksache 20/13627: Antrag der Fraktionen Spd, Cdu/Csu, Bündnis 90/Die Grünen und Fdp* (20th legislative period, 5 November 2024).

kapsamlı parlamenter tedbirlerden biri olarak değerlendirilmektedir. Çünkü önerge, ifade özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü, toplantı ve protesto özgürlüğü, dernek kurma özgürlüğü, eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağına ilişkin ihlallere neden olacak şekilde uygulanma riskini taşımaktadır. Bu bağlamda söz konusu önerge, Almanya'nın ifade özgürlüğüne müdahaleci politikalar benimsediğine dair resmî bir örnek ve kanıt olarak değerlendirilecek olup raporda bu yönüyle ayrıntılı biçimde ve somut örneklerle ele alınacaktır. Raporda ifade özgürlüğü, eşitlik ilkesi, toplantı ve gösteri özgürlüğü ve dernek kurma özgürlüğü başlıkları sistematik biçimde incelenirken önergeye de atıflarda bulunulacaktır. Bu rapor, Filistin'e destek amacıyla gerçekleştirilen barışçıl protestoların suç kapsamına sokulmasının, demokratik değerler ve temel haklarla bağdaşmadığını, üstelik anayasal hak ve özgürlüklerle çeliştiğini vurgulamakta, ayrıca Almanya'nın hem kendi anayasasına hem de uluslararası yükümlülüklerine sadık kalmasının gerekliliğini ortaya koymayı hedeflemektedir. Bu haklar, hem Alman Anayasası hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) ve Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi (MŞHS) kapsamında demokratik toplumun vazgeçilmez unsurları olarak güvence altındadır.

Rapor, iktidardaki Sosyal Demokrat Parti (SPD), Yeşiller ve Hür Demokratlar (FDP) ile muhalefetteki Hristiyan Demokratlar (CDU) tarafından antisemitizmle mücadele adı altındaki yeni düzenlemeleri ve bunların ifade özgürlüğü üzerindeki etkilerini ve Filistin yanlısı söylemler karşısında ortaya çıkan kısıtlamaları inceleyerek, Almanya'daki insan hakları iklimine dair genel bir perspektif sunmaktadır.

Raporun hazırlanmasında, uluslararası insan hakları kuruluşlarının raporları, medya gibi açık kaynaklara dayanan ve özellikle tanık beyanlarına dayanan bir yöntem izlenmiştir. Tanık beyanları Worldwide Lawyers Association (WOLAS) *İnsan Hakları İzleme Birimi* tarafından mağdurlar ve tanıklarla bizzat yapılan mülakatlar sonucunda elde edilmiştir. Güvenlik ve misilleme riskleri göz önünde bulundurularak bu kişilerin isimleri raporda yer almamış, tanık ifadeleri belgelenmiş ancak isimleri gizli tutulmuştur. Bu yaklaşım, raporun güvenilirliğini artırırken, tanıkların ve mağdurların korunmasını da sağlamaktadır.



Şekil 1: Raporda vurgulanan hak ihlallerinin en yoğun yaşandığı bölgeler.

Raporun Amacı

Bu rapor, Almanya’da özellikle 2023 sonrasında meydana gelen toplumsal ve siyasi gelişmeler çerçevesinde, antisemitizmle mücadele gerekçesiyle alınan önlemlerin temel hak ve özgürlükler üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Demokratik toplumlarda barışçıl gösteri ve ifade özgürlüğü, anayasal düzeyde ve uluslararası belgelerle güvence altındadır. Bu haklara yapılacak sınırlamalar ancak istisnai koşullarda ve ölçülülük ilkesi gözetilerek meşru kabul edilebilir. Bu bağlamda rapor, hükümet ve kolluk kuvvetlerinin uygulamalarını anayasal ve uluslararası standartlarla kıyaslayarak, hak ihlallerini sistematik bir şekilde belgelendirmeyi hedeflemektedir. Avrupa’nın birçok ülkesinde olduğu gibi Almanya’da da Gazze’de yaşanan ağır insan hakları ihlallerine dikkat çekmek amacıyla çeşitli barışçıl protestolar düzenlenmektedir. Ancak son dönemde, Alman polisinin bu protestolara sert müdahalelerde bulunduğu gözlemlenmektedir. Göstericilerin yerde sürüklenmesi, ağızlarının kapatılması ve ters kelepçeyle gözaltına alınması gibi yöntemler tartışma yaratmış, bu uygulamaların hem Alman Anayasası (Grundgesetz)¹ hem de uluslararası insan hakları hukukuna uygunluğu sorgulanmaya başlanmıştır.

Bu bağlamda, WOLAS tarafından hazırlanan bu raporun, Almanya’daki mevcut uygulamaların ulusal ve uluslararası hukuk normları ışığında eleştirel bir değerlendirmesini ortaya koyması büyük önem taşımaktadır. Raporda, hükümetin, muhalefetin ve kolluk kuvvetlerinin “antisemitizmle mücadele” gerekçesiyle gerçekleştirdiği müdahalelerin, demokratik toplumun temel değerlerini zedeleyen hak ihlalleri boyutuna ulaştığı vurgulanmaktadır. Böyle bir hukuki tespit, yalnızca Almanya’daki hak ihlallerini belgeleme işlevi görmekten öte, aynı zamanda uluslararası kamuoyunda insan hakları standartlarının korunmasına yönelik daha geniş bir tartışmaya da katkı sağlamaktadır.

1 Alman Federal Meclisi, *Federal Almanya Cumhuriyeti Anayasası (Grundgesetz)*, (Mayıs 1949), <https://www.btg-bestellservice.de/pdf/80207000.pdf>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık, 2025).

Çerçeve ve Yöntem

Çalışma, özellikle Filistin yanlısı gösteri ve örgütlenme faaliyetlerine yönelik müdahaleleri hem ulusal hem de uluslararası hukuk perspektifiyle değerlendirmektedir. Raporda, barışçıl protestolara katılan tanıkların ifadeleri, Alman medyasında yer alan haberler ve mahkeme kararları gibi açık kaynaklardan elde edilen veriler temel kanıt olarak kullanılmaktadır. Örneğin, mahkeme kararları BDS yanlısı etkinliklerin iptali veya sınırlandırılmasına ilişkin hukuki tartışmalara ışık tutarken; tanık ifadeleri polis müdahalelerinin niteliğini, gösteri ve örgütlenme özgürlüğüyle ifade özgürlüğüne yönelik keyfî uygulamaları doğrudan ortaya koymaktadır.

Rapor, yalnızca hukuki bir tespit niteliği taşımamakta, aynı zamanda demokratik toplumun temel değerlerinin korunması ve Almanya'daki insan hakları uygulamalarının şeffaf biçimde değerlendirilmesine katkı sağlama işlevi görmektedir. Bu amaçla, somut olay örnekleri ve belgelenmiş tanıklıklar üzerinden, ifade, toplanma ve örgütlenme özgürlüğüne yönelik müdahalelerle ayrımcı uygulamaların kapsamlı değerlendirmesi sunulacaktır.

Çalışma, çok katmanlı bir yöntemsel yaklaşıma dayanmaktadır. Raporun kaynakları; Federal Meclis belgeleri, yasa metinleri, resmî hükümet açıklamaları gibi birincil kaynaklara, aynı zamanda Birleşmiş Milletler özel raportörlerinin raporları, STK raporları ve akademik çalışmalar gibi ikincil kaynaklara dayanmaktadır. Almanya'da son yıllarda düzenlenen, Filistin'i destekleyen gösterilerde polisin göstericilere müdahalesine tanıklık eden kişi ve göstericilerle yapılan röportajlar, bu raporda yer almaktadır. Bu röportajlar, devletin ifade özgürlüğüne müdahale eden bir politika benimsediğine dair somut kanıtlar sunmaktadır. Röportajlardan elde edilen, göstericilerin polis müdahaleleri sırasında yaşadıkları deneyimler, gözaltılar ve şiddet olaylarına dair bilgiler detaylı bir şekilde aktarılmaktadır. Bu bağlamda, Almanya'da ifade özgürlüğü ve toplanma hakkının sınırlandırılmasına dair endişeleri artıran olayların varlığı, raporda yer alan örneklerle ve sosyal medyada yayınlanan görüntülerle desteklenmektedir.

Mevzuat ve İhlaller

Alman Anayasası'nın ilk beş maddesi temel hakları düzenler:

- İnsan onuru ve haysiyetinin korunması
- Yaşam hakkı, kişiliğin korunması, kişi özgürlüğü
- Yasa önünde eşitlik; ayrımcılık yasağı
- Din, vicdan ve inanç özgürlüğü; askerlik hizmetinin reddi
- Düşünce ve basın özgürlüğü; sanat ve bilim özgürlüğü

Bu çerçevede ifade özgürlüğü, Alman Anayasası'nın ilk beş maddesi kapsamında güvence altındadır; söz konusu özgürlük, yalnızca başkalarının haklarının ihlali veya kanuni sınırlamalar hâlinde kısıtlanabilir.

Bunun dışında ifade özgürlüğü, Alman Ceza Kanunu'nda (Strafgesetzbuch, StGB) yer alan hükümler çerçevesinde düzenlenmektedir. İfade özgürlüğü, başkalarının hakları ve yürürlükteki yasalarla çatıştığında sınırlarına ulaşır. Bu özgürlük, uygun olduğu durumlarda kişisel haklar, gençlerin korunması ve bireysel haysiyetin korunması gibi alanlarda da kısıtlanabilir. Örneğin, Alman uygulamasında hakaret, nefret söylemi, iftira ve ırkçı, antisemitik veya anayasa karşıtı söylemler ifade özgürlüğü olarak kabul edilmez ve cezai yaptırımlara tâbidir. Aşırı gruplara ait sembol ve sloganların yayılması da aynı şekilde ele alınarak cezalandırılmaktadır. Almanya'nın aşırı sağ söylemlere karşı hassasiyeti, ülkenin tarihsel sorumluluğunun (Holokost geçmişi) da bir sonucudur. Özellikle Holokost'un inkârı,¹ Federal Almanya Cumhuriyeti'nin temel değerlerine doğrudan bir saldırı olarak kabul edilmekte ve cezalandırılmaktadır.

Bu bölümde, Almanya'da gerçekleştirilen Filistin yanlısı barışçıl protestolar sırasında gözlemlenen hak ihlalleri, hem Alman hukuku ve uluslararası hukuk bağlamında ele alınacak hem de tanık ifadeleri ve açık kaynaklardan elde edilen bilgiler ışığında somutlaştırılacaktır. Tanık ifadeleri; toplanma, gösteri, ifade ve örgütlenme özgürlükleri ile mülkiyet hakkı bağlamında ele alınacak; bu değerlendirme, Alman Anayasası'nın ilgili

1 Teoman Ertuğrul Tulun, "Holokost'un İnkârına İlişkin Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Kararı Üzerine Bir Değerlendirme" (Çevrimiçi Çalışma, 15 Şubat 2022), <https://osf.io/preprints/osf/tc4gd>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

temel madde ve fıkralarına atıf yapılarak gerçekleştirilecektir. AİHS ve MSHS tarafından güvence altına alındığı dikkate alınarak, polis ve hükümet uygulamalarının bu haklara ne ölçüde müdahale ettiği ortaya konulacaktır. Tanık beyanları ve mahkeme kararları, uygulamada yaşanan ihlalleri belgelemede birincil kanıt olarak kullanılacaktır.

İfade Özgürlüğü

İfade özgürlüğü, gerek ulusal gerekse uluslararası hukuk düzenlerinde temel hak ve özgürlükler arasında merkezi bir konuma sahiptir. Bu hak, bireylerin düşüncelerini serbestçe açıklayabilmeleri, bilgiye erişebilmeleri ve kanaatlerini başkalarıyla paylaşabilmeleri bakımından demokratik toplumların vazgeçilmez unsurlarından biridir. Alman Anayasası, AİHS, MSHS ve İHEB, ifade özgürlüğünü farklı düzeylerde tanımakta ve güvence altına almaktadır.² StGB md. 130'a göre:

“Millî, ırki, dinî veya etnik kökeni nedeniyle belli bir gruba, halkın belli bir kesimine veya bir bireye karşı belirtilen grup veya halk kesimine mensup olması nedeniyle, kamu barışını bozmaya elverişli şekilde, bireylere karşı kine tahrik etme veya onlara karşı cebir veya keyfî muameleler yapılması için çağrıda bulunma” ve “Millî, ırki, dinî veya etnik kökeni nedeniyle belli bir gruba, halkın belli bir kesimine veya bir bireye belirtilen gruba veya halk kesimine mensup bulunması nedeniyle, kamu barışını bozmaya elverişli bir şekilde bireylere sövmek suretiyle onları kötü maksatla küçük düşürerek veya bilerek gerçek dışı olgu isnat etme şeklinde kötüleyerek insanlık onuruna saldırıda bulunma” üç aydan beş yıla kadar cezalandırılmaktadır.³ Din ve inanç özgürlüğüyle ilgili olan StGB md.166, dinî topluluklara hakaret ve kamu barışını bozan söylemler cezalandırılır hükmünü içerir.”

2 Birleşmiş Milletler, Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme (ICCPR), 16 Aralık 1966, md 1-2. *“Herkes fikir sahibi olma ve bu fikirleri herhangi bir sınır olmaksızın alma, ifade etme hakkına sahiptir. Herkes, herhangi bir aracılığıyla görüşlerini yayma hakkına sahiptir. Bu haklar, yalnızca belirli ve yasal sınırlamalar çerçevesinde kısıtlanabilir; örneğin ulusal güvenlik, kamu düzeni, halk sağlığı veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması gereğiyle.”*

md. 19, *“Herkes, düşüncelerini ifade etme hakkına sahiptir; bu hak, söz, yazı, basım veya diğer araçlarla kullanılır. Bu hak, kamu otoritelerinin müdahalesine karşı koruma sağlar. Ancak bu hak, ‘ulusal güvenlik, kamu düzeni, suçların önlenmesi, sağlığın veya ahlakın korunması, başkalarının itibar ve haklarının korunması’ gibi sebeplerle yasal olarak sınırlanabilir.”*

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, 1950, md 10. *“Herkes, görüş ve düşüncelerini serbestçe sahip olma ve bunları herhangi bir sınır olmaksızın ifade etme hakkına sahiptir; bu hak, sözlü, yazılı veya basım yoluyla veya başka herhangi bir şekilde yayılmayı kapsar.”*

3 Elif Ergüne, “Tehlike Suçları Bağlamında Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik veya Aşağılama Suçları (TCK m 216)”, *İstanbul Hukuk Mecmuası*, (2020), 78(3), 1675.

Toplanma özgürlüğü doğrudan StGB'de değil, toplantı yasasıyla düzenlenir. StGB md. 111 ile suça tahrik, gösterilerde şiddete çağrı veya suç işlemeye teşvik cezalandırılır. StGB 185-187 ve 241'e göre ifade özgürlüğü sınırlarını aşan hakaret, iftira ve tehditler de ceza gerektirir. StGB 185'e göre hakaret, bir yıla kadar hapis cezası veya para cezasıyla cezalandırılır ve suçun kamuya açık bir yerde, bir toplantıda, bir içeriğin yayılması veya fiziksel şiddet yoluyla işlenmesi hâlinde, iki yıla kadar hapis cezası veya para cezasıyla cezalandırılır. Üble Nachrede (Kötüleme) başlıklı StGB 186'ya göre, başka bir kişi hakkında, onu küçük düşürmeye veya kamuoyunda itibarını zedelemeye yönelik bir iddiada bulunan veya bu iddiayı yayan kişi, bu iddia kanıtlanabilir bir gerçek olmadığı takdirde, bir yıla kadar hapis cezası veya para cezasıyla cezalandırılır; eğer bu eylem kamuya açık bir şekilde, bir toplantıda veya bir içeriğin yayılması yoluyla gerçekleştirilmişse, iki yıla kadar hapis cezası veya para cezasıyla cezalandırılır.

Tüm bu yasalar bağlamında, Kasım 2024'te Federal Meclis'te kabul edilen 20/13627 sayılı ve "Bir Daha Asla Şimdi Olmayacak: Yahudi Yaşamını Korumak, Muhafaza Etmek ve Güçlendirmek" başlıklı önerge, uluslararası basında ve akademik çevrelerde hem siyasi hem de hukuki açıdan tartışılmakta olup bu raporda da temel haklar çerçevesinde örnek olay olarak incelenecektir. Önerge, antisemitizm karşı "sıfır tolerans" politikasını vurgularken, ifade, örgütlenme ve toplanma özgürlükleri üzerinde belirgin etkiler yaratmıştır.⁴ SPD, CDU/CSU, Bündnis 90/Die Grünen ve FDP tarafından ortak hazırlanan önergenin temel gerekçesi, 7 Ekim 2023'te Hamas ve diğer silahlı grupların İsrail'e yönelik saldırısı ve ardından İsrail'in Gazze'ye başlattığı saldırılar sonrasında Almanya'da düzenlenen protestoların, antisemitik olayların artışına ve İsrail karşıtı gösterilerin çoğalmasına yol açmaya yönelik risk algısıdır.⁵

Alman hükümeti ve diğer muhalif partilerin bu önerge üzerinde uzlaşmalarının temel nedeni ülkenin Holokost geçmişini yeniden hatırlatacak veya bunun tekrarına sebep olacak herhangi bir antisemitik eyleme karşı "sıfır tolerans" yaklaşımıyla önlem alma çabasıdır. Bu minvalde, karar metninde özellikle 7 Ekim sonrası gelişen sürece atıf yapılmaktadır. Bu tarihten itibaren Almanya'da antisemitik suçlarda ve söylemlerde ciddi boyutta artış olduğu ve bu durumun özellikle Yahudi toplumu üzerinde caydırıcı ve korkutucu bir etki yarattığı ileri sürülmektedir. Yine önergeye gerekçe olarak hem İsrail'in güvenliği konusunda Almanya'nın yükümlülükleri hem de Almanya'nın tarihsel sorumluluğu gösterilmektedir. Önergenin destekçileri,

4 Deutscher Bundestag, *Drucksache 20/13627* (n 2).

5 <https://www.bundestag.de/dokumente/textarchiv/2024/kw45-de-juedisches-leben-1027708>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

antisemitik sloganların ve “İsrail’i yok etme çağrılarının” yalnızca ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilemeyeceğini, aynı zamanda nefret suçu ve kamu düzeni açısından tehdit oluşturduğunu iddia etmektedirler.⁶

Önergede BDS hareketine karşı da siyasi ve ekonomik önlemler alınması gerektiği vurgulanmaktadır. BDS hareketinin Filistin yanlısı politikası ve eylemleri, antisemitizmin modern biçimi olarak nitelendirilirken özellikle İsrail’e boykot çağrısı yapan veya BDS hareketini aktif olarak destekleyen kuruluşların ve projelerin finansal olarak desteklenmesinin önlenmesini de amaçlanmaktadır. Bunun sonucunda, BDS’ye karşı bu tutumun ifade özgürlüğü kapsamına girip girmediği tartışmalı hâle gelmiştir. Sonuç olarak önergeyi sunanlar, bunun Yahudilere yönelik ayrımcılık içerdiğini savunmaktadır.⁷ Özellikle BDS hareketine dair sınırlamalar, AİHS’nin 10. Maddesi, Alman Anayasası madde 5 ve ifade özgürlüğü güvenceleriyle çeliştiği iddiasıyla tartışmalara yol açmıştır. Aynı zamanda akademik özgürlük ve sivil toplum faaliyetleri üzerinde kısıtlayıcı etkiler doğurabileceği gerekçesiyle eleştirilmiştir. Ralf Michaels (Max Planck Enstitüsü), önerenin pratikte uygulanmasının zor olduğunu, sanat ve ifade özgürlüğüne müdahale edebileceğini ve Uluslararası Holokost Anma İttifakı -The International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA) tanımı üzerinden eleştiri hakkının çerçevelenmesinin sorunlu olduğunu belirtmektedir.⁸ IHRA’nın antisemitizm tanımı şöyledir: “Antisemitizm, Yahudilere karşı nefret olarak ifade edilebilecek belirli bir algıdır. Antisemitizm söylem, yazı, görsel biçimlerde ve eylemler yoluyla, Yahudilere karşı yöneltilir.”⁹ Önerge, IHRA’nın bu tanımını benimseyerek İsrail eleştirisini antisemitizm olarak tanımlama riski taşımakta olup ifade, akademik ve toplumsal özgürlükler üzerinde “orantısız bir müdahale” yaratabilecek niteliktedir.¹⁰ Önerge ayrıca kamusal fonlardan mahrum bırakılma gibi yaptırımları içeren mekanizmalar önermektedir. Fakat bu tür önlemlerin Yahudi yaşamını korumak yerine ifade özgürlüğü üzerinde tehlike oluşturduğu ifade edilmelidir.¹¹

6 Deutscher Bundestag, *Drucksache 20/13627* (n 2).

7 <https://www.bbc.com/news/world-europe-48312928>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025); <https://www.middleeastmonitor.com/20220126-germany-federal-court-rules-anti-bds-policy-to-be-unconstitutional/>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

8 <https://www.dw.com/en/germany-passes-controversial-antisemitism-resolution/a-70715643>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

9 International Holocaust Remembrance Alliance, *IHRA Working Definition of Antisemitism* (non-legally binding working definition, adopted 26 May 2016), <https://holocaustremembrance.com/resources/working-definition-antisemitism>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

10 <https://www.german-foreign-policy.com/en/news/detail/9875>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

11 <https://www.iamexpat.de/expat-info/germany-news/what-germanys-new-antisemitism-resolution>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

Bu önergede, federal hükümet ve muhalif partiler tarafından, özellikle Berlin ve diğer büyük şehirlerdeki Filistin yanlısı protestolarda kullanılan sloganların antisemitik içerikler taşıdığı gerekçesiyle bu tür gösterilere karşı daha sert bir tutum alınması, kamu alanlarında antisemitik söylemlere izin verilmemesi ve ilgili etkinliklerin yasaklanması yönünde çağrıda bulunulmuştur. Önergede İsrail'in güvenliğinin Almanya'nın «raison d'état” [devletin varlık nedeni] olduğu ve antisemitizme karşı mücadelenin tarihsel bir yükümlülük teşkil ettiği vurgulanmış, bu yaklaşımın, Almanya'nın Holokost geçmişinden kaynaklanan ahlaki sorumluluğu yansıttığı ve İsrail karşıtı sloganları antisemitizmle eşdeğer gördüğü ileri sürülmüştür. Tüm bu nedenlerden dolayı, Yahudi yaşamını korumanın demokratik değerlerin bir parçası olduğu, antisemitizme karşı mücadelede kültürel ve siyasi önlemlerin alınmasının şart olduğu ve demokratik bir toplumda antisemitizme yer olmadığı, BDS hareketinin ayrımcı bir karakter taşıdığı ve bu sebeple kamu kurumlarınca desteklenmesinin önüne geçilmesinin önemi vurgulanmıştır.¹²

Alman Anayasası, insan onurunu dokunulmaz kabul ederken ifade özgürlüğünü de demokratik toplumun temel taşlarından biri olarak güvence altına almaktadır. Anayasa Mahkemesi tarafından yerleşik hâle getirilen içtihatlar ve özellikle *Lüth* kararı ile ifade özgürlüğünün yalnız bireysel bir hak değil, aynı zamanda kamusal tartışmanın vazgeçilmez bir unsuru olduğu vurgulanmıştır. Bu yaklaşım, fikirlerin anayasal koruma altında olduğunu ifade eder. Ne var ki son dönemde İsrail eleştirisi kapsamında antisemitizmle ilişkilendirilen bazı akademik ve sanatsal ifadeler bu anayasal korumanın sınırlarını yeniden tartışmaya açmıştır. Bu tartışmaların çarpıcı bir örneği, filozof Nancy Fraser'ın Köln'deki profesörlük pozisyonunun İsrail eleştirisi gerekçesiyle iptal edilmesidir. Söz konusu karar, akademik özgürlük açısından geniş yankı uyandırmıştır. Alman Köln Üniversitesi 2024 yılı mayıs ayında Amerikalı filozof Nancy Fraser'a teklif ettiği Albertus Magnus misafir profesörlük görevini, Fraser'ın Filistin yanlısı bir dayanışma mektubuna imza atması nedeniyle iptal etmiştir. Üniversite, Fraser'ın görüşlerini, İsrail ile kurduğu akademik iş birlikleriyle uyumsuz bulduğunu belirtmiştir. Fraser, bu kararın akademik özgürlüğü kısıtladığını ve eleştirinin antisemitizmle karıştırılmasının tehlikeli olduğunu ifade etmiştir.¹³

12 <https://thinc-israel.org/articles/anti-bds-motion-passed-by-german-federal-parliament/>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

13 https://docs.google.com/document/d/1bAKcxp4rN7JuhzNpm_z4Pezb8cVGZ90E/edit, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

Albertus Magnus Profesörlüğü, üniversite için özel ve sembolik bir unvandır. Fraser'ın görevine son verilmesi, bir akademisyenin politik görüşleri ve toplumsal dayanışma beyanları nedeniyle akademik onur ve görevlerinin keyfi biçimde iptal edilmesi anlamına gelmektedir. Bu, akademik özgürlüğün uluslararası standartlar çerçevesinde korunması ilkesine açıkça aykırıdır (UNESCO Evrensel Akademik Özgürlük Bildirgesi, 1997).¹⁴ Fraser'ın imzaladığı mektup, bir politik görüş ve dayanışma beyanıdır. Üniversitenin bu görüşleri İsrail ile iş birliği bağlamında uygun bulmaması, fikir ve eleştiri özgürlüğünü siyasi ve kurumsal çıkarlarla sınırlama anlamına gelmektedir.

Almanya'da son yıllarda, özellikle 2023'ten beri antisemitizm suçlamalarıyla hedef alınan 84 vakadan yaklaşık dörtte birinin Yahudi bireyleri veya grupları içerdiği belirtilmiştir. Bu durum, antisemitizmin tanımının genişletilmesi ve IHRA tanımının eleştirisiyle ilişkilidir. IHRA tanımının, İsrail'e yönelik eleştirileri antisemitizm olarak nitelendirme potansiyeli, akademik ve sivil alanda ifade özgürlüğünü tehdit etmektedir. Özellikle IHRA tanımına göre "İsrail devleti bir Yahudi kolektifi olarak algılandığında" İsrail'e yönelik dışavurumların antisemitizm kapsamında kabul edilmesi,¹⁵ meşru eleştirilerin bastırılmasına yol açmaktadır. Bu bağlamda, IHRA tanımının antisemitizmle mücadeleye zarar verdiği ve ifade özgürlüğünü kısıtladığı eleştirileri artmaktadır.¹⁶

Bu gelişmeler Almanya'da antisemitizmle mücadele edilirken ifade özgürlüğü ve akademik bağımsızlığın korunması gerektiğini göstermektedir. IHRA tanımının, meşru eleştirileri bastırmak için kullanılmaması ve antisemitizmle mücadelede etkili bir araç olarak kalması için daha dikkatli bir şekilde uygulanması önemlidir.¹⁷ Akademik topluluk içinde, Filistin yanlısı söylemler veya İsrail politikalarını eleştiren ifadeler, olası kariyer kaybı riskiyle ilişkilendirilebilmektedir. Dolayısıyla bu durum, akademisyenler ve araştırmacılar üzerinde kendi görüşlerini ifade etme konusunda caydırıcılık yaratabilir. Antisemitizmi bu denli geniş bir şekilde yorumlamaya müsait bir tanımın esas alınarak bu kabule göre hareket edilmesinin Almanya bakımından AİHS md. 10 ve MSHS md. 19 çerçevesinde ifade özgürlüğü ihlali potansiyeli taşıdığı ifade edilmelidir.

14 UNESCO, *Yükseköğretim Öğretim Personelinin Statüsüne İlişkin Tavsiye Kararı*, (Kasım 1997), <https://www.unesco.org/en/legal-affairs/recommendation-concerning-status-higher-education-teaching-personnel>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

15 IHRA Çalışma Tanımı (n 12).

16 <https://rm.coe.int/ecri-general-policy-recommendation-no-9-revised-on-preventing-and-comb/1680a64f20>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

17 <https://perspektif.eu/2023/10/24/yahudi-aydinlardan-acik-mektup-her-israil-elestirisi-antisemitizm-degidir/>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

IHRA tanımının muğlaklığı, eleştirel seslerin susturulmasına zemin hazırlamaktadır. Bunun yerine Kudüs Antisemitizm Bildirgesi (Jerusalem Declaration on Antisemitism - JDA) gibi daha nüanslı ve ifade özgürlüğüyle uyumlu yaklaşımlar benimsenmelidir. Kudüs Antisemitizm Bildirgesi'nin antisemitizm tanımı ise şu şekildedir: "Antisemitizm, sadece Yahudi oldukları gerekçesiyle Yahudilere, Yahudiliğe ya da Yahudi kurumlarına karşı nefret, ayrımcılık, düşmanlık veya şiddettir."¹⁸ Bu yönüyle JDA, ifade özgürlüğü ve politik çoğulculuğu daha güçlü biçimde gözeten bir çerçeve sunar. Bu bağlamda bildirge antisemitizmin ne olmadığını da şöyle açıklar: Yahudi karşıtı bir nefret içermediği müddetçe İsrail'e yönelik politik eleştiriler, Siyonizmin reddi ve Filistin yanlısı söylem antisemitik sayılmamalıdır."

İki Bildirge arasındaki temel farklar kısaca şunlardır: IHRA tanımı, belirli durumlarda İsrail'e yönelik eleştirileri antisemitik olarak değerlendirebilirken, JDA bu tür eleştirileri meşru siyasal ifade olarak görür. Benzer şekilde, siyonizme yönelik eleştiriler IHRA kapsamında şüpheli kabul edilirken, JDA bu tür eleştirileri antisemitizm olarak nitelendirmez. Filistin yanlısı söylemler IHRA çerçevesinde antisemitik sayılabilirken, JDA bu tür ifadeleri nefret içermediği sürece antisemitizm kapsamında değerlendirmeyi. Hukuki kullanım bakımından IHRA tanımı hükümetler ve üniversiteler tarafından resmî olarak benimsenmişken, JDA daha çok akademik çevrelerde kullanılır ve resmîyet taşımaz. Son olarak, ifade özgürlüğü açısından IHRA tanımı kısıtlayıcı bir etki yaratabilirken, JDA daha genişletici ve çoğulcu bir etki sağlamayı hedefler. Bu farklılıklar, antisemitizmle mücadele ve ifade özgürlüğü arasında kurulacak denge açısından büyük önem taşımaktadır.

Akademik kurumlar, farklı görüşlerin ifade edilmesini ve tartışılmasını güvence altına alma yükümlülüğüne sahiptir. Nancy Fraser vakası, bu yükümlülüğün ihlali ve üniversitenin demokratik değerler çerçevesinde sorumluluklarını yerine getiremediğini göstermektedir. Bu olay, Almanya'daki üniversitelerde akademik bağımsızlık ve ifade özgürlüğü standartlarının güçlendirilmesi gerekliliğini de göstermektedir. Bu durumun yalnızca üniversitelerde değil, aynı zamanda kamu alanındaki ifade özgürlüğü uygulamalarında da yaşandığını gösteren mahkeme kararları vardır.

Düsseldorf İdare Mahkemesi'nin 25 Eylül 2024 tarihli kararı, "Nehirden Denize Özgür Filistin" sloganının kullanılacak olması nedeniyle gösteri düzenlenmesine izin verilmemesine ilişkin idari işlemin hukuka uygun olup olmadığına dairdir. Kolluk makamları, bu sloganın Almanya'da yasaklı örgütlerle özellikle Hamas ve Samidoun ile

18 *Jerusalem Declaration on Antisemitism* (25 Mart 2021) <https://jerusalemdeclaration.org/>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

ilişkilendirildiğini, bu nedenle kamu düzeni ve güvenliği açısından somut bir tehlike oluşturabileceğini ileri sürerek söz konusu sloganın kullanılacağı bir gösteriye izin vermemiştir. Mahkeme, yapılan incelemede polis bu kararını hukuka uygun bulmuştur. Bununla birlikte mahkeme sloganın kendi başına, her koşulda bir suç teşkil etmediğini açıkça belirtmiştir. Ancak somut olayın koşullarında, bu sloganın belirli örgütlerle bağlantılı biçimde kullanılmasının makul biçimde algılanabileceği sonucuna varılmıştır. Bu bağlamda mahkeme sloganın “soyut bir siyasi görüş açıklaması” olmaktan çıkıp yasaklı örgütlerin sembolik söylemi hâline geldiği durumlarda kamu düzeni açısından risk doğurabileceğini vurgulamıştır. Neticede mahkeme, sloganın mutlak biçimde yasaklanmasını değil, bağlama bağlı olarak sınırlandırabileceğini kabul etmiştir. Olayda, gösterinin içeriği ve daha önceki eylemler göz önünde bulundurularak, bu sloganın kamu güvenliğini tehdit edici bir nitelik taşıdığı değerlendirilmiştir. Bu nedenle, polis yasaklama kararı meşru görülmüştür. Mahkeme, bu kararında ifade özgürlüğüyle kamu güvenliği arasındaki dengeyi anayasal çerçeveye uygun biçimde tartışmış; ifade özgürlüğünün demokratik toplum için temel önemde olduğunu, ancak bu hakkın nefret çağrısı, şiddet ya da yasadışı örgütlerin desteklenmesi anlamına geldiği durumlarda sınırlandırabileceğini belirtmiştir. Mahkeme bu davada ifade özgürlüğünün sınırlarını “söylenen sözün içeriğinden çok, söylendiği bağlamın belirlediği” yönündeki yerleşik Alman içtihadını yineleyerek Almanya’da Filistin yanlısı gösterilerde kullanılan bazı sloganların, somut durumlara göre yasaklanabileceği yönündeki hukuki yaklaşımı pekiştirmiştir.¹⁹

Bir diğer karara konu olayda Frankfurt Belediyesi, ilgili sloganın Hamas’ın yasaklı örgüt sembolü olarak değerlendirilmesi gerekçesiyle gösteride kullanılmasını yasaklama kararı almıştır.

Ancak Frankfurt 5. İdare Mahkemesi, bu sloganın soyut bir siyasi görüş ifade ettiğini ve şiddet çağrısı içermediğini belirterek yasaklamanın hukuka aykırı olduğuna karar vermiştir. Mahkeme, sloganın her kullanımının otomatik olarak suç oluşturacağı anlamına gelmediğini vurgulamıştır.²⁰ Bu karar, ifade özgürlüğü ile kamu düzeni ve güvenliği arasındaki dengeyi nasıl kurduğunu ve sloganların bağlamına göre değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Berlin Ceza Mahkemesi (Landgericht Berlin I), 8 Kasım 2024 tarihinde “Nehirden Denize Özgür Filistin” sloganının yalnızca bu şekilde kullanılmasının suç teşkil etmeyeceğine, ancak bir eylemle birlikte kullanıldığında teröre destek olarak

19 <https://dejure.org/dienste/vernetzung/rechtsprechung?Gericht=VG%20D%FCsseldorf&Datum=25.09.2024&Aktenzeichen=18%20K%203322%2F24>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

20 <https://www.rv.hessenrecht.hessen.de/bshe/document/LARE240000435>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

değerlendirilebileceğine hükmetmiştir.²¹ Bremen İdare Mahkemesi de “Nehirden Denize Özgür Filistin” sloganının kullanımının yasaklanması gibi toplantılara belli kısıtlamalar getiren Bremen Belediyesinin bu kararının durdurulmasına karar vermiştir.²² Bu kararlar, Almanya’da ifade özgürlüğüyle kamu düzeni ve güvenliği arasındaki dengenin, mahkemeler tarafından bağlam ve olaya özgü koşullara göre farklı yorumlandığını göstermektedir.²³

WOLAS izleme birimi olarak görüştüğümüz Melanie Schweizer’in işten çıkarılma süreci de Almanya’da ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine dair somut bir örnek teşkil etmektedir.²⁴ Melanie Schweizer, 37 yaşında kamuda çalışan bir avukattır. Almanya Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığında iş ve insan hakları alanında kıdemli politika danışmanı olarak görev yaptığını belirtmektedir. 2025 federal seçimlerinde Berlin’de MERA25 siyasi partisi adayı olan Melanie, sosyal medyada İsrail’i eleştiren paylaşımlarda bulunduğu gerekçesiyle 28 Şubat 2025’te işten çıkarıldığını ifade etmektedir. Aslında, 2 Ocak 2025 tarihinde yapılan bir toplantıda kendisine bir “niyet mektubu” verildiğini ve bu toplantının ardından derhal görevinden uzaklaştırıldığını, resmî olarak işten çıkarılmasının federal seçimlerden sonra gerçekleştiğini aktarmaktadır.

Melanie Schweizer kamu hizmetindeki görevini kaybetmesinin asıl nedeninin İsrail’in, Filistin’deki soykırımı eleştirmesi olduğunu belirtmektedir. Resmî olarak gösterilen gerekçeler arasında “ılımlılık kuralı” (memurların siyasi ifadelerinde belli sınırlar içinde kalma zorunluluğu), tarafsızlık ve sadakat yükümlülüğü ile iyi davranış yükümlülüğünün ihlali yer almaktadır. İlginç bir şekilde, görev dışında yaptığı sosyal medya paylaşımları ve taktığı küçük sembolik takılar (örneğin karpuz küpesi) de siyasi sembol olarak değerlendirilmekte ve eleştirilmektedir.

21 <https://dejure.org/dienste/vernetzung/rechtsprechung?Text=502%20KLS%2021%2F24&Suche=502%20KLS%2021%2F24>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

22 https://www.verwaltungsgericht.bremen.de/sixcms/media.php/13/24_1013_V_5.pdf?utm_source, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

23 Almanya’ya özgü olmasa da ifade özgürlüğü, akademik özgürlük ve antisemitizm ile Siyonizm karşıtlığı arasındaki sınır konusunda emsal teşkil eden bir karar olması ve AİHM’in yaklaşımını yansıtmaması dolayısıyla önemli olan bir dava örneği de Miller v. Bristol Üniversitesi (2024) davasıdır. Sosyoloji profesörü Dr. David Miller, Siyonizm’i “ırkçı ve sömürgeci bir ideoloji” olarak tanımladığı için 2021’de Bristol Üniversitesi’nden çıkarılmıştır. Mahkeme, Miller’in Siyonizm karşıtı görüşlerinin “korunan bir felsefi inanç” olduğunu ve bu nedenle işten çıkarılmasının haksız fesih ve ayrımcılık oluşturduğunu belirlemiştir. Karar, Siyonizm karşıtlığının antisemitizmle eşdeğer sayılamayacağını, bu görüşlerin İngiltere Eşitlik Yasası 2010 kapsamında ifade ve inanç özgürlüğüyle korunması gerektiğini teyit etmiştir.

24 Melanie Schweizer, adının ve soyadının bu raporda yer almasına açık rıza göstermiştir. İşten çıkarılma sürecinin kamuya mal olmuş olması ve kamuoyunca bilinir hâle gelmesi nedeniyle kimliğinin gizlenmesine gerek bulunmadığını ifade etmiştir.

Melanie Schweizer, alınan bu kararların temel haklara, ifade özgürlüğüne ve Anayasa'ya aykırı olduğunu düşünmekte ve bu nedenle dava açmayı planladığını belirtmektedir.

Bir diğer tanık Alman vatandaşı A, Bochum'da otomotiv sektöründe mühendis olarak çalışmaktadır.²⁵ Almanya'da hem devlet hem de toplum düzeyinde İsrail'e koşulsuz destek olduğunu belirterek röportaja başlamıştır. Bunun temelinde, ülkenin Holokost geçmişinden kaynaklanan sorumluluktan dolayı, hükümetler değişse bile bu politikanın devam ettirilmesi gayesi olduğunu düşünmektedir. Kendisine göre Gazze'ye saldırılarının artmasıyla toplumun önemli bir kısmı rahatsızlık duysa da Yahudilere karşı vicdani rahatsızlık ve sorumluluk nedeniyle sessiz kalmaktadır.

A, işyerindeki Alman arkadaşlarının çoğunluğunun İsrail'i kınadığını yapılan sohbetlerden bildiğini, ancak aktif eylemlere katılmadıklarını çünkü hükümet ve medya tarafından İsrail'e yönelik en küçük eleştirinin dahi antisemitizm olarak nitelendirildiğini ve bu konuda hiçbir şekilde geri adım atılmadığını bildikleri için çekindiklerini belirtmiştir.

A'ya göre medya, güçlü Yahudi lobisinin kontrolünde olduğu için İsrail'e yönelik eleştiriler kolayca bastırılmaktadır. Boykot konusunda toplumda farkındalık söz konusudur ama bu güçlü bir hareket niteliği taşımamaktadır. Buna rağmen halkın bir kesimi boykota destek vermektedir. Alman medyasıysa boykot bilincini kırmak için yoğun reklam yapmaktadır. Bu durum kolaylıkla fark edilmektedir; yani boykota karşı özellikle bir direnç oluşturulmaktadır:

“Toplum olarak özellikle, Federal Anayasa Koruma Teşkilatı'nın (Bundesamt für Verfassungsschutz)²⁶ kurum ve bireyler üzerinde yarattığı baskıdan fazlasıyla tedirginiz. Hutbeler dahi takip ediliyor, solcu Yahudi gruplar bile antisemitizm suçlamasıyla fişleniyor. İsrail'e destek politikası devlet tarafından asla esnetilmez. Vatandaşlık başvurusunda bulunan arkadaşlarımız var, onlara İsrail'in varlığını tanıyıp tanımadıkları sorulmuş ve bazı eyaletlerde vatandaşlık verilmeden önce 'İsrail devletine muhalif olmayacağım' şeklinde bir belge imzalatılmış.”²⁷

25 Tanık (A) Raporu güçlendirmek için belgelenmiş ve kurumun tanık ile mağdurları korumaya/ misillemeyi engellemeye yönelik politikalarına uygun olarak gizlenmiştir.

26 Federal Anayasa Koruma Teşkilatı, federal düzeyde ve 16 federal eyalette özgür demokratik temel düzenin korunmasını sağlar. Bkz., https://www.verfassungsschutz.de/DE/home/home_node.html (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025)

27 Tanık A

Berlin'deki protestolarda "Nehirden Denize Özgür Filistin" gibi sloganların polis müdahalesi için gerekçe²⁸ olarak kullanılması, barışçıl gösterilere orantısız sınırlamalar getirilmesi Alman Anayasası md. 5²⁹ kapsamında korunan ifade özgürlüğüyle bağdaşmamaktadır.³⁰ BM Filistin raportörü Francesca Albanese'nin 16 Şubat 2025 tarihinde Münih Ludwig-Maximilians Üniversitesi ve 19 Şubat 2025 Berlin Özgür Üniversitesi'nde (Freie Universität Berlin) yapılması planlanan konuşmalarının üniversite yönetimleri tarafından iptal edilmesi ve Filistinli akademisyenlerin sınır dışı edilmesi, akademik özgürlük ve siyasal görüşlerin paylaşımı hakkına doğrudan müdahale anlamına gelir. Bu tür önlemler MSHS md. 19³¹ ve AİHS md. 10³² ile güvence altına alınmış özgürlükleri ihlal etmektedir.

Siyasi sloganların kamusal alanda dile getirilmesi ifade özgürlüğünün merkezindedir. Yasaklanması ölçülülük ilkesini ihlal eder. Barışçıl protestocuların, fiziksel şiddet olmadan yalnızca ifade ettikleri sloganlar nedeniyle gözaltına alınmaları ifade özgürlüğünün kısıtlanması anlamına gelir. Ayrıca kefalet ödemesi zorunluluğu, ifade özgürlüğü üzerinde dolaylı ekonomik baskı oluşturmaktadır.

Alman medyasının tek taraflı yayın yapması doğrudan bir ihlal olmasa da devletin alternatif seslere alan açmaması ifade özgürlüğünün fiilen sınırlandırılmasına yol açmaktadır. Bazı eyaletlerde vatandaşlık için "İsrail devletine muhalif olmayacağına"

28 İlgili haber ve gerekçe için bkz., <https://www.thecourieronline.co.uk/from-the-river-to-the-sea-freedom-of-speech-in-germany/>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

29 "Herkesin, düşüncesini söz, yazı ve resimle serbestçe açıklayıp yayma ve herkese açık olan kaynaklardan, hiçbir engele uğramadan, bilgi edinme hakkı vardır. Basın özgürlüğüyle radyo ve film aracılığıyla haber verme özgürlüğü güvence altındadır. Sansür uygulanamaz." Bkz., <https://www.btg-bestellservice.de/pdf/80207000.pdf>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025) 1949, 15.

30 <https://www.dw.com/en/germany-anger-over-cancelled-talks-by-un-special-rapporteur-for-palestinian-territories/a-71662122>

31 "Herkesin, bir müdahale ile karşılaşmaksızın fikirlere sahip olma hakkı vardır. 2. Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir; bu hak bir kimsenin ülke hudutlarıyla sınırlandırmaksızın sözlü, yazılı veya basılı veya sanatsal ürün şeklinde veya kendi tercih ettiği başka bir iletişim vasıtasıyla her türlü bilgi ve düşünceyi arama, edinme ve ulaştırma özgürlüğünü de içerir." Bkz., <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-civil-and-political-rights>, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025).

32 "Özgürlüğünden yoksun bırakılan herkese insanca ve insan kişiliğinin doğuştan gelen onuruna saygı gösterilerek davranılacaktır." <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-civil-and-political-rights>, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025) 1966, "Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü ve haber ve görüş alma ve de verme özgürlüğünü de kapsar. Bu madde, Devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine tabi tutmalarına engel değildir." https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_tur, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025), 1950, 11.

dair taahhüt istenmesi, bireyleri zorla siyasi beyan vermeye mecbur bırakmakta ve zorla ifade (*forced speech*) yasağını ihlal etmektedir.³³ Bu ihlaller; Alman Anayasası md.5'te düzenlenen düşünce ve basın özgürlüğü ve yine benzer özgürlükleri içeren AİHS md.10 MSHS md.19 üzerinde caydırıcı etki (*chilling effect*) yaratan müdahaleler olduğu için hak ihlalleri söz konusudur.

Handyside v. United Kingdom (1976) davası³⁴ AİHM'in "ifade özgürlüğü demokratik toplumun temel taşlarından biridir" ilkesini ortaya koyan önemli bir içtihadıdır. AİHM'e göre ifade özgürlüğü sadece toplum tarafından kabul edilen ya da zararsız bulunan fikirleri değil, "devleti veya toplumun bir kesimini rahatsız eden, şoke eden veya inciten" ifadeleri de korur. "Özgür Filistin" veya "soykırım" gibi sert sloganlar rahatsız edici bulunabilir ama bu, müdahaleyi meşru kılmaz. Çünkü demokratik bir toplumda çoğulculuk, hoşgörü ve açık fikirlilik ancak bu türden rahatsız edici görüşlere izin verilmesiyle mümkün olur.³⁵

Alman Ceza Kanunu'nda, Filistin'deki soykırımın protesto edilmesinin antisemitik suç sayılması, ifade özgürlüğü ile hukuki sınırlamalar arasında ciddi bir gerilime neden olmaktadır. Berlin'de düzenlenen barışçıl bir protestoda bir kişi, üzerinde sansürlenmiş şekilde "Palestine will be free" yazan pankart taşıdığı için polis tarafından gözaltına alınmıştır. Mahkemeler bu sloganla ilgili açılan davaları daha önce defalarca reddetmiş olmasına rağmen, Berlin polisi ve savcılığı benzer vakalarda ısrarla gözaltı ve soruşturma yoluna gitmektedir. Sosyal medyada yayılan görüntülerde, protestocuların sert polis müdahalesiyle gözaltına alındığı görülmektedir.³⁶

Berlin ve diğer büyük şehirlerde düzenlenen protestolar, polis tarafından önleyici tedbirler ve yasaklama kararlarıyla sınırlandırılmaktadır. Katılımcılar, "antisemitik nefret yayma" iddiasıyla karşı karşıya bırakılmakta ve bazı durumlarda yasal işlem veya sınır dışı edilme tehdidiyle muhatap olmaktadır. Ayrıca, polis müdahaleleri sırasında zaman zaman fiziksel güç kullanımı da gözlemlenmektedir.³⁷

33 Tanık A.

34 Dava için bkz., <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22%3A%22001-57499%22%7D>, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025).

35 Bkz. *Handyside v United Kingdom* (1976) ECtHR; ayrıca Bkz. Zühtü Arslan, "Temel Hak ve Özgürlüklerin Sınırlanması: Anayasanın 13. Maddesi Üzerine Bazı Düşünceler" (2002) *Anayasa Yargısı* 150.

36 İlgili sosyal medya görüntüsü için bkz., https://www.instagram.com/reel/DN_DQ8liuPW/?igsh=MWZxOWUyayRyNzBxdQ%3D%3D, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025).

37 Bkz., <https://www.youtube.com/watch?v=W9MZOBX6ecg>, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025).

Sosyal medyada paylaşılan videolardan en dikkat çekenini, uluslararası kamuoyunda günlerce konuşulan Irish Bloc Berlin adlı Filistin destekçisi grubun üyesi İrlandalı Kitty O'Brien'in Alman polisi tarafından iki kez yüzüne yumruk atılması sonucu burnunun kanadığı anlara ait görüntülerdir. O'Brien, 28 Ağustos 2025'te Berlin'in Mitte bölgesinde, İsrail hava saldırılarında öldürülen Filistinli gazeteciler için düzenlenen bir protestoya katılmıştır. Protesto sırasında, polis tarafından iki kez yüzü yumruklanmış ve ardından tutuklanmıştır. Tutuklama sırasında, sağ kolu büyük bir kuvvetle çekilip bükülerek kırılmıştır.³⁸

Özellikle Berlin'de, göstericiler ile polis arasında yaşananlar, geleneksel medya organları yerine sosyal medya kullanıcıları tarafından çoğu zaman canlı yayınlar aracılığıyla anında paylaşılarak dünya kamuoyuna ulaşmaktadır. Görüntülere yansıyan polis gruplarının göstericilere müdahale yöntemi, Alman Anayasası'nda güvence altına alınan ifade, toplanma ve gösteri özgürlüğü ile uluslararası insan hakları normlarının ihlalidir ve hem Alman hukuk çevrelerinden hem uluslararası insan hakları örgütlerinden hem de akademik topluluklardan eleştiriler almaktadır.

WOLAS izleme birimi tarafından sosyal medya görüntüleri üzerinden saptanan olaylar, polis müdahalesinin bazı ciddi hukuki sonuçlar doğurabileceğini göstermektedir. Yapılan gözlemler ışığında, aşağıdaki fiiller ve olası hukuki karşılıkları öne çıkmaktadır:

- Polis memurlarının O'Brien'e yönelik aşırı güç kullanımı ve fiziksel saldırılar, Alman Ceza Kanunu (StGB) md. 223 çerçevesinde "kasten yaralama" suçunu gündeme getirebilir. Bu suç, üç yıla kadar hapis veya para cezasıyla cezalandırılmaktadır.
- Kamu görevlilerinin görev sırasında uyguladığı orantısız ve keyfî şiddet, StGB md. 340 kapsamında "görevi kötüye kullanma suretiyle yaralama" suçunu oluşturabilir.
- Protesto katılımcılarına yönelik şiddet ve zor kullanarak iradesi dışında davranmaya zorlama fiilleri, StGB md. 240'ta düzenlenen cebir suçu kapsamında değerlendirilebilir.
- Barışçıl bir protestonun dağıtılması ve katılımcılara yönelik şiddet, Alman Anayasası md. 8 ve ilgili toplantı yasasına aykırılık oluşturabilir.

38 Görüntüler için bkz: https://www.instagram.com/reel/DN_DQ8liuPW/?igsh=MWZxOWUyYjRyNzBxdQ%3D%3D, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025). Haber için bkz., <https://www.irishtimes.com/world/europe/2025/08/30/ambassador-raises-concerns-with-german-authorities-after-irish-protester-assaulted-by-police/>, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025).

- Fiziksel şiddet ve aşağılayıcı muamele, AİHS md. 3 uyarınca işkence ve insanlık dışı muamele yasağının ihlalini oluşturabilir.
- Protestoya katılan kişi ve grupların politik görüşlerine dayalı hedef alınması, AİHS md. 14, BM İnsan Hakları Beyannamesi ve Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi (MSHS) md. 19 ve 21 kapsamında ifade özgürlüğü ve barışçıl toplanma hakkının ihlali anlamına gelebilir.³⁹

Özetle, yukarıdaki olaylar Alman Anayasası, StGB ve AİHS başta olmak üzere insan hakları hukuku bağlamında ciddi ihlaller olarak değerlendirilebilir. Bu çerçevede O'Brien'in maruz kaldığı polis şiddeti hem ceza hukuku açısından suç oluşturabilir hem de uluslararası hukukta güvence altına alınan temel hakların açık ihlali niteliğindedir.

Kitty O'Brien vakası, polis şiddetinin fiziksel bütünlüğü ihlal eden boyutlara ulaşabileceğini açıkça ortaya koymaktadır. Olayda, ifade özgürlüğü (Alman Anayasası md. 5; AİHS md. 10; MSHS md. 19) ihlal edilmiştir. "Filistin'e Özgürlük" ifadesi, politik bir görüş ve barışçıl bir slogandır. Alman Anayasası md. 5 kapsamında korunan bu ifade, mahkeme içtihatları doğrultusunda nefret söylemi kapsamına girmemektedir. Buna karşın Berlin polisinin ve savcılığının söz konusu ifadeyi StGB md.130 (halkı kin ve düşmanlığa tahrik) kapsamında değerlendirmesi, keyfî ve orantısız bir müdahale niteliği taşımaktadır.

Dolayısıyla, bu olay ve benzer olaylarda, Almanya'nın polis şiddeti iddialarını bağımsız ve şeffaf biçimde soruşturması, mağdurların tedavi ve rehabilitasyon süreçlerini güvence altına alması ve barışçıl gösterileri kriminalize eden uygulamalara son verilmesi, ulusal ve uluslararası insan hakları yükümlülüklerinin bir gereğidir.⁴⁰

Sosyal medyada belgelenen görüntüler, protestoculara yönelik sert fiziksel müdahaleleri ortaya koymaktadır. AİHS md. 3 ve MSHS md. 7 uyarınca kötü muamele yasağına aykırı olan bu uygulamalar, orantısız güç kullanımı yoluyla ifade ve toplanma özgürlüğünü caydırıcı şekilde bastırmaktadır. Bu durum, Filistin yanlısı söylemleri suç kapsamına sokma ve protesto hareketlerini caydırma stratejisinin bir parçası olarak değerlendirilebilir.

39 İlgili madde detayları için raporun 2.1.1. ve 2.1.4 bölümlerine bakınız.

40 Alman polisi hakkında açılan bir dava haberi için bkz., <https://elsc.support/elsc-files-criminal-complaint-against-police-officer-be-24111-who-beat-up-protestors-at-nakba-day-demo-in-berlin/>, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025).

Kişinin Yaşam ve Bedensel Bütünlüğü, Kişisel Özgürlük ve Özel Hayatın Korunması

Yaşam, bedensel bütünlük, kişisel özgürlük ve özel hayatın korunması hakları hem uluslararası hukuk hem de Alman hukuku tarafından güvence altına alınmıştır. Bu hak, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi (İHEB) md.3'te "herkesin yaşama hakkı ile kişi özgürlüğü ve güvenliğine hakkı vardır" şeklinde düzenlenmiştir.⁴¹ AİHS md.2'de⁴² yaşam hakkını güvence altına alır. Alman Anayasası'nın 2. maddesinin ikinci fıkrasında⁴³ herkesin yaşam hakkı ile beden bütünlüğü hakkına sahip olduğu, kişinin özgürlüğüne ancak bir kanuna dayanarak müdahale edilebileceği belirtilir. Söz konusu madde, kişisel özgürlüğü de kapsar ve 104. madde tutuklama, özgürlükten yoksun bırakma ve buna ilişkin koşulları ayrıntılı olarak düzenler. Özel hayatın korunması ise AİHS md.8'de ve Alman Anayasası'nın md. 2/1⁴⁴ çerçevesinde genel kişilik hakkı kapsamında yorumlanmakta, md.10⁴⁵ haberleşme gizliliğini ve md.13⁴⁶ konut dokunulmazlığını güvence altına almaktadır. Yine AİHS md. 3 işkence yasağı, kişi özgürlüğü ve güvenliğini düzenlemektedir.

Düsseldorf yakınında yaşayan Filistin kökenli Alman vatandaşı ve doktor tanık B⁴⁷, 7 Ekim sonrası Almanya'da düzenlenen Filistin yanlısı protestoları çeşitli şehirlerde

41 Birleşmiş Milletler, *Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi (UDHR)*, (Paris, 1948)

42 "Herkesin yaşam hakkı yasayla korunur. Yasanın ölüm cezası ile cezalandırdığı bir suçtan dolayı hakkında mahkemece hükmedilen bu cezanın infaz edilmesi dışında, hiç kimsenin yaşamına kasten son verilemez. Ölüm, aşağıdaki durumlardan birinde mutlak zorunlu olanı aşmayacak bir güç kullanımı sonucunda meydana gelmişse, bu maddenin ihlaline neden olmuş sayılmaz..." Bkz., https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_tur, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025).

43 "Herkes, yaşam ve beden bütünlüğünün korunma hakkına sahiptir. Kişi özgürlüğüne dokunulmaz. Bu haklar, ancak bir yasaya dayanarak sınırlandırılabilir." <https://www.btg-bestellservice.de/pdf/80207000.pdf>, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025).

44 "Herkes başkalarının haklarını ihlal etmemek, Anayasal düzene veya ahlak kurallarına aykırı düşmemek koşuluyla, kişiliğini serbestçe geliştirme hakkına sahiptir."

45 "Mektup ile posta ve telefon haberleşmelerinin gizliliğine dokunulamaz. (2) Bu haklar, ancak bir yasaya dayanarak sınırlandırılabilir. Bu hakların sınırlandırılması özgürlükçü demokratik temel düzeni veya Federasyon veya bir eyaletin varlık ve güvenliğini koruma amacını güttüğü takdirde, yasada, sınırlamaların ilgiliye bildirilmemesi ve denetimin hukuk yolu yerine parlamento tarafından tayin edilen organ ve yardımcı organlarca yerine getirilebileceğini belirtilebilir."

46 "Konuta dokunulamaz. (2) Aramalar, ancak yargıç kararı, gecikmesinde sakınca bulunan durumlarda yasaların öngördüğü diğer organların kararı üzerine ve yalnız yasalarda yazılı şekilde yapılabilir..."

47 Tanık B, raporu güçlendirmek için belgelenmiş ve kurumun tanık ile mağdurları korumaya/ misillemeyi engellemeye yönelik politikalarına uygun olarak gizlenmiştir.

gözlemlediğini belirtmektedir. Özellikle Düsseldorf, Bochum ve Dresden’de bu tür gösterilere denk geldiğini aktaran B, Almanya’daki tutumun gerek İsrail’e gerekse protestoculara yönelik olarak 7 Ekim’den bu yana anlamlı bir değişim göstermediğini ifade etmektedir. Yani “her zaman İsrail yanlısı ve Filistin destekçilerine müdahaleci bir tutum söz konusudur.”

B’nin ifadelerine göre gösteriler başlamadan önce polis, katılımcılara yönelik bir uyarıda bulunmaktadır. Düsseldorf’taki bazı protestolardaysa henüz gösteri başlamadan, resmî kimlikli kişiler tarafından alanın çeşitli noktalarına kameralar ve fotoğrafçılar yerleştirilmektedir. Bu şekilde gösteri alanındaki herkes kayıt altına alınmakta ve elde edilen görüntülerin polis tarafından arşivlendiği bilinmektedir. B’ye göre bu uygulama bir çeşit “fişleme” yöntemidir.

“Gösteri esnasında ise belirli sloganlar polis müdahalesi için doğrudan gerekçe oluşturuyor. Mesela ‘Özgür Filistin’, ‘Terörist İsrail’, ‘Soykırım’ ve ‘Nehirden Denize Özgür Filistin’ gibi ifadeleri duyan veya bu ifadelerin tespit edildiği bilgisi alan polis, fiziksel şiddet uygulamaktan çekinmiyor; ters kelepçe takma ya da kişiyi sürükleyerek gözaltına alma yöntemlerine başvuruyor. Bu kişiler daha sonra genellikle kefalet ödeyerek serbest bırakılıyor.”⁴⁸

Bir diğer tanık D⁴⁹, “Filistin meselesine yönelik derin bağlılığımı ve tüm boyutlarında iş birliği arzusunun bulunduğunu özellikle vurgulamak isterim” diyerek sözlerine başlamıştır. Ancak Almanya’daki barışçıl gösterilere katılmaktan imtina ettiğini belirterek, bu tutumunun gerekçesi olarak söz konusu eylemler sırasında polis güçlerince sergilenen şiddeti ve ayrımcı uygulamaları göstermektedir. Tanık, Almanya’daki polis güçlerinin uygulamalarını “barbarca” nitelendirmektedir. Ona göre polis, göstericilere orantısız güç uygulamakta, ağır şiddet kullanmakta ve gösterilerin sona ermesinden sonra dahi takip faaliyetlerini sürdürmektedir.⁵⁰

48 Tanık B, ayrıca bahsedilen şiddet eylemleri ile ilgili güncel haberler için bkz., <https://www.aljazeera.com/video/newsfeed/2025/8/11/german-police-make-arrests-at-protest-for-slain-al-jazeera-journalists#flips-6376804844112:0>, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025); <https://www.youtube.com/shorts/tKNkDj1f1LU>, Ağustos, 2025, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025); <https://www.aljazeera.com/features/2024/5/25/punched-choked-kicked-german-police-crack-down-on-student-protests>, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025).

49 Tanık D, raporu güçlendirmek için belgelenmiş ve kurumun tanık ile mağdurları korumaya/misillemeyi engellemeye yönelik politikalarına uygun olarak gizlenmiştir.

50 Tanığın ifadesini doğrulayan sosyal medya videosu bkz., <https://www.instagram.com/reel/DLxVQxnNDPy/>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025); <https://www.youtube.com/shorts/Df15KrlOKfg>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

17 yıldır gazeteci olduğunu belirten tanık C, Almanya'nın Düsseldorf şehrinde ikamet ettiğini ve Mart 2024'ten itibaren Almanya'da gerçekleşen gösterilere katılmaya başladığını belirtmektedir. C'nin ifadelerine göre kolluk kuvvetlerinin Filistin davasını destekleyen göstericilere karşı saldırganlığı son dönemde arttığını belirtmiştir. Göstericiler yalnızca temel haklarından biri olan barışçıl gösteri yapma hakkını kullanmaktadırlar. Saldırıları yalnızca fiziksel şiddetle sınırlı değildir, aynı zamanda özgür sesleri susturmayı amaçlayan keyfî gözaltılar da söz konusudur.⁵¹ Bazı sloganlar “antisemitik” olarak değerlendirilip yasaklanmaktadır. Göstericilere yönelik saldırıların yaklaşık %50'sinin temel nedeni göstericilerin korkutularak sokaklara çıkmalarının ve Gazze ile dayanışma göstermelerinin engellenmeye çalışılmasıdır.

AİHM'in yerleşik içtihadı uyarınca, güvenlik güçlerinin güç kullanımı yalnızca “mutlak gereklilik” hâlinde meşru kabul edilebilir (Nachova and Others v. Bulgaristan, AİHS m.2⁵²) Aksi durumda gözaltı sırasında uygulanan fiziksel şiddet ve ters kelepçe gibi yöntemler kötü muamele yasağını ihlal etmiş sayılır (Selmouni v. Fransa, AİHS m.3⁵³). Ayrıca, salt slogan atılması gerekçesiyle kişilerin sürüklenerek gözaltına alınması özgürlük ve güvenlik hakkının ihlalidir. Bunun yanında, kişinin bedensel ve ruhsal bütünlüğü özel hayatın ayrılmaz bir parçası olduğundan, bu tür muameleler özel hayatın korunması hakkını da zedeler (Pretty v. Birleşik Krallık,⁵⁴ AİHS m.8)⁵⁵. Dolayısıyla, “Özgür Filistin” ya da “Soykırım” gibi sloganlara belirtilen şekillerde müdahale edilmesi yalnızca ifade ve toplantı özgürlüğünün (AİHS m.10) değil, aynı zamanda yaşam ve bedensel bütünlük (m.2–3), özgürlük ve güvenlik (m.5)⁵⁶ haklarının da ağır biçimde ihlali niteliğindedir.

51 Tanık C

52 Dava için, [https://hudoc.echr.coe.int/tur#{%22itemid%22:\[%22001-69630%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/tur#{%22itemid%22:[%22001-69630%22]}), (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025) ve ilgili AİHS md. “Hiç kimse işkenceye veya insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele veya cezaya tabi tutulamaz.” https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_tur, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

53 Dava için bkz., [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-58287%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-58287%22]}), (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025) ve ilgili AİHS md. “Hiç kimse işkenceye veya insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele veya cezaya tabi tutulamaz.” https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_tur, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

54 Ayrıca bkz. Elif Çelik, “İnsan Hakları Hukukunda İnsan Onurunun Yeri ve Rolü (The Place and Role of Human Dignity in Human Rights Law)” *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, (2019), 9(2), 282-310, 300.

55 Dava için bkz., [https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:\[%22001-60448%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:[%22001-60448%22]}) ve ilgili AİHS maddesi “Herkes özel ve aile hayatına, konutuna ve yazışmasına saygı gösterilmesi hakkına sahiptir”.

56 “Herkes özgürlük ve güvenlik hakkına sahiptir. Aşağıda belirtilen haller dışında ve yasanın öngördüğü usule uygun olmadan hiç kimse özgürlüğünden yoksun bırakılamaz” https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_tur, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

Landgericht Berlin I (Staatsschutzkammer) tarafından 21 Haziran 2024 tarihinde verilen ve mahkeme resmî sitesinde yayımlanan bir basın açıklamasına göre⁵⁷: 27 yaşındaki bir kadına, kamuya açık şekilde İsrail-Filistin çatışması bağlamında antisemitik ve suça teşvik edici söylemlerde bulunduğu gerekçesiyle halkı kin ve düşmanlığa tahrik, suça açıkça teşvik etme, terör örgütü propagandası yayımlama gibi suçlamalar yöneltmiştir. Mahkeme, toplam 1 yıl 10 ay hapis cezası vermiş ancak cezanın tamamını “Bewährung” (koşullu salıverme) suretiyle ertelemiştir. Ek olarak, 600 Euro para cezası ödemesine ve bir demokratik eğitim programına katılma yükümlülüğü getirilmiştir.⁵⁸ Mahkeme tarafından verilen bu karar, Almanya'nın antisemitizmle mücadele politikasının yalnızca hukuki değil, aynı zamanda siyasi ve toplumsal bir mesaj niteliği taşıdığını ortaya koymaktadır. Bir yandan, sert cezalarla antisemitizmle mücadelede “sıfır tolerans” mesajı verilirken, diğer yandan cezaların ertelenmesi, uygulamada daha pragmatik bir yaklaşım izlendiğini göstermektedir. Bununla birlikte, ifade özgürlüğü açısından gri alanlar oluşmakta, özellikle Filistin meselesine ilişkin eleştirel söylemler ve antisemitik nefret söylemi arasındaki sınırın bulanıklaştırılması, demokratik özgürlükler üzerinde baskı yaratma riski taşımaktadır.

Yasa Önünde Eşitlik; Ayrımcılık Yasağı

Yasa önünde eşitlik; ayrımcılık yasağı, hem Alman Anayasası hem de uluslararası hukukta güvence altına alınmıştır. Alman Anayasası md.3'te⁵⁹ herkesin kanun önünde eşit olduğu ifade edilmekte ve cinsiyet, köken, dil, din veya siyasi görüş gibi temellere dayalı ayrımcılık yasaklanmaktadır. AİHS md. 14 hak ve özgürlüklerden yararlanma bakımından ayrımcılık yapılamayacağını öngörmektedir.⁶⁰ MSHS md.2'de devletin sözleşmede tanınan hak ve özgürlükleri ayırım gözetmeksizin

57 <https://www.berlin.de/gerichte/presse/pressemitteilungen-der-ordentlichen-gerichtsbarkeit/2024/pressemitteilung.1458546.php>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

58 Kaynağa Ulaşılan Resmî Basın Açıklaması: <https://www.berlin.de/gerichte/presse/pressemitteilungen-der-ordentlichen-gerichtsbarkeit/2024/pressemitteilung.1458546.php>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

59 “Yasa önünde eşitlik; ayırım yasağı: (1) Bütün insanlar yasa önünde eşittirler. (2) Erkek ve kadınlar eşit haklara sahiptirler. Devlet, kadın ve erkeklerin eşitliğinin gerçekten sağlanmasını özendirir ve varılan dezavantajların giderilmesi için çaba gösterir. (3) Cinsiyeti, soyu, ırkı, dili, yurdu ve kökeni, inancı, dinî veya siyasi görüşleri dolayısıyla hiç kimse mağdur edilemez ve hiç kimseye imtiyaz tanınmaz. Hiç kimse özürlü ve sakatlığından dolayı mağdur edilemez.”

60 “Ayrımcılık yasağı: Bu Sözleşme’de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya toplumsal köken, ulusal bir azınlığa aidiyet, servet, doğum başta olmak üzere herhangi başka bir duruma dayalı hiçbir ayrımcılık gözetilmeksizin sağlanmalıdır.”

sağlaması yükümlülüğüne, md. 26'da da kanun önünde eşitlik ve ayrımcılık yasağına yer verilmektedir.⁶¹ Din ve vicdan özgürlüğü, Alman Anayasası md. 4'te⁶², AİHS md. 9'da⁶³; MSHS md.18'de⁶⁴ ise dinini yaşama, ibadet etme ve sembollerini taşıma hakkı güvence altına alınmıştır.

AİHS md. 8 (özel hayat ve aile hayatı) ile md. 14 (ayrımcılık yasağı), yabancıların aile ve özel hayatlarının korunması, vatandaşlık ve iltica süreçlerinde keyfî müdahaleye karşı koruma sağlamaktadır. Ayrıca, *Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi* (CEDAW) de kadınların çalışma ve eşitlik haklarını özellikle md. 11⁶⁵ kapsamında koruma altına alır.

61 İlgili maddeler: Bu Sözleşmeye Taraf her Devlet, bu Sözleşmede tanınan hakları ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya diğer bir fikir, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğum veya diğer bir statü gibi herhangi bir nedenle ayrımcılık yapılmaksızın, kendi toprakları üzerinde bulunan ve egemenlik yetkisine tabi olan bütün bireyler için güvence altına almayı bu ve haklara saygı göstermeyi taahhüt eder." 21: "Barışçıl bir biçimde toplanma hakkı hukuk tarafından tanınır. Bu hakkın kullanılmasına ulusal güvenliği veya kamu güvenliğini, kamu düzenini (ordre public), sağlık veya ahlaki veya başkalarının hak ve özgürlüklerini koruma amacı taşıyan, demokratik bir toplumda gerekli bulunan ve hukuka uygun olarak getirilen sınırlamaların dışında başka hiçbir sınırlama konamaz." Md.26: "Herkes, hukuk önünde eşittir ve hiçbir ayrımcılığa tabi tutulmaksızın hukuk tarafından eşit olarak korunma hakkına sahiptir. Hukuk bu alanda her türlü ayrımcılığı yasaklar ve herkese ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir fikir, ulusal veya toplumsal köken, mülkiyet, doğum veya başka bir statü ile yapılan ayrımcılığa karşı etkili ve eşit koruma sağlar." <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-civil-and-political-rights>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

62 "Din, vicdan ve inanç özgürlüğü; askerlik hizmetinin reddi (1) Din ve vicdan özgürlüğü ile din ve dünyevi inanç özgürlüğüne dokunulamaz. (2) Dinin rahatsız edilmeden uygulanması güvence altındadır."

63 "Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü 1. Herkes düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne sahiptir; bu hak, din veya inanç değiştirme özgürlüğü ile tek başına veya topluca, kamuya açık veya kapalı ibadet, öğretim, uygulama ve ayin yapmak suretiyle dinini veya inancını açıklama özgürlüğünü de içerir."

64 "Anılan hak ve özgürlüklere bu Sözleşme hükümleri ile izin verilen kısıtlamalar öngördükleri amaç dışında uygulanamaz."

65 1. Taraf Devletler istihdam alanında erkekler ile kadınların eşitliğini sağlayacak şekilde kadınlara karşı ayrımcılığı tasfiye etmek için kadınlara aynı hakları ve özellikle aşağıdaki hakları tanıır: a) Her insanın vazgeçilmez bir hakkı olan çalışma hakkı; b) İstihdam konularında seçim yapılırken aynı ölçülerin uygulanması da dahil, aynı istihdam imkanlarından yararlanma hakkı; c) Mesleğini ve işini serbestçe seçme hakkı, meslekte ilerleme hakkı, iş güvenliğine sahip olma ve hizmet karşılığı imkanlardan ve menfaatlerden yararlanma hakkı ile, çıraklık eğitimi, ileri düzeyde mesleki eğitim ve bilgi yenileme eğitimi gibi mesleki eğitim ve yenileme eğitimi alma hakkı; d) Tazminatlar da dahil eşit ücret alma, ve eşit değerde yapılan işe karşı eşit muamele görme ile birlikte işin niteliğinin değerlendirilmesinde eşit muamele görme hakkı; e) Özellikle emeklilik, işsizlik, hastalık, malullük, yaşlılık ve diğer iş göremezlik gibi hallerde sosyal güvenlik hakkı ile birlikte ücretli izin hakkı; f) Sağlığın korunması ve doğurganlık yeteneğinin korunması da dahil, çalışma şartlarında güvenlik hakkı; 2. Taraf Devletler, evlilik veya annelik sebepleriyle kadına karşı ayrımcılık yapılmasını engellenmek

Alman Ceza Kanunu'nun (StGB) 46. maddesi, ceza tayininde dikkate alınacak hususları düzenlerken 2020 yılında yapılan değişiklikle "antisemitik saikle işlenen suçları" cezalandırmada ağırlaştırıcı neden olarak belirlenmiştir. Bu değişiklik, Almanya'nın tarihsel sorumluluğu ve özellikle Holokost geçmişiyle hesaplaşma süreciyle gerekçelendirilmiştir. Ancak bu özel değişiklik, ayrımcılık yasağı ve hukuk önünde eşitlik ilkesi bakımından tartışmalı bir zemin yaratmaktadır.⁶⁶

Federal Anayasa'nın 3. maddesi, hiçbir kişinin dinî, ırkı, kökeni veya inancı nedeniyle ayrımcılığa uğratılmayacağı üzerinedir. Dolayısıyla, ceza hukuku bakımından bir nefret saiki veya önyargı temelli suçun antisemitik, İslamofobik, anti-Hristiyan ya da ırkçı olması arasında ilkesel olarak fark gözetilmemesi gerekir. Buna rağmen, Alman yasama organının yalnızca antisemitik saikleri açıkça vurgulaması, hukuki korumanın asimetrik biçimde Yahudi toplumu lehine tanımlandığı yönünde bir eleştiri gündeme getirmektedir. Bu düzenleme Almanya'nın tarihi geçmişi çerçevesinde anlaşılabilir. Antisemitizmin, modern Avrupa'da hem ideolojik hem de kurumsal düzeyde bir inanca karşı duyulan nefretin kitlesel imhaya varan tek biçimi olması, onu diğer nefret biçimlerinden tarihsel olarak ayırmaktadır. Diğer yandansa, bu tarihsel gerekçelendirme hukuki evrensellik ve eşit koruma ilkeleri bakımından sorunlu hâle getirmektedir. Eğer ceza hukuku nefret saikiyle işlenen suçlarda failin ön yargısına göre cezanın artırılmasını öngörüyorsa, antisemitizm kadar anti-İslamizm anti-Hristiyanizm gibi saikler de aynı şekilde açıkça tanımlanmalıdır. Aksi hâlde, devletin belli bir dinî veya etnik topluluğu diğerlerine nazaran daha fazla koruma altına aldığı sonucu ortaya çıkar ki bu da eşit muamele ilkesinin ihlali anlamına gelir.

ve çalışma hakkını etkili bir biçimde korumak için aşağıdaki tedbirleri alırlar: a) Hamilelik veya annelik izni sebebiyle işe son verilmesini ve medeni duruma dayanılarak işten çıkarma şeklinde ayrımcılık yapılmasını cezaya tabi tutarak yasaklar; b) İş, işte kıdemi veya sosyal hakları kaybetmeden ücretli olarak veya buna benzer menfaatler sağlanarak annelik izni verilmesine dair düzenleme yapar; c) Anne ve babanın aile içi yükümlülüklerini, çalışma yaşamındaki sorumluluklarıyla ve toplumsal yaşama katılmalarıyla uyumlaştırabilmeleri için, özellikle çocuk bakım kurumlarının kurulmasını ve geliştirilmesini istemek suretiyle, gerekli destekleyici sosyal hizmetlerin sağlanmasını teşvik eder; d) Hamilelik sırasında kendilerine zarar verebilecek işlerde çalışan kadınların özel olarak korunmasını sağlar; 3. Bu madde kapsamına giren koruyucu yasal önlemler, bilimsel ve teknolojik bilgilerin ışığında periyodik olarak gözden geçirilir ve gerekli görüldüğü takdirde düzeltilir, kaldırılır veya genişletilir." <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-elimination-all-forms-discrimination-against-women, 1981>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

66 *Alman Ceza Kanunu* (P D Plagemann, çev.) İstanbul, Mayıs 2015, md 46, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025). Değişikliğin içeriği: Bu yasa, StGB'nin 46. maddesinin 2. fıkrasına şu ifadeyi eklemiştir: "Bei der Strafzumessung sind insbesondere Beweggründe und Ziele des Täters, namentlich rassistische, fremdenfeindliche, antisemitische oder sonstige menschenverachtende Beweggründe oder Ziele zu berücksichtigen." (Türkçesi: "Ceza tayininde özellikle failin saikleri ve amaçları, bilhassa ırkçı, yabancı düşmanı, antisemitik veya diğer insan onurunu küçümseyici saikler dikkate alınır.")

VERWALTUNGSGERICHT FRANKFURT AM MAIN



BESCHLUSS

In dem Verwaltungsstreitverfahren

der Frau R



Antragstellerin,

bevollmächtigt:



gegen

die Stadt Frankfurt am Main, vertreten durch den Oberbürgermeister,
Rechtsamt, Rechtsreferat Ordnungsverwaltung,
Kleyerstraße 86, 60326 Frankfurt am Main,
- 32.25 St -

Antragsgegnerin,

wegen Verbots einer Versammlung

hat das Verwaltungsgericht Frankfurt am Main – 5. Kammer – durch

Präsidenten des VG Dr. Gerster,
Richter Kratzer,
Richterin am VG Preikschat Costa

am 28. August 2025 beschlossen:

8. Senat
8 B 1859/25
5 L 4151/25.F



HESSISCHER VERWALTUNGSGERICHTSHOF BESCHLUSS

In dem Verwaltungsstreitverfahren

[REDACTED]

Antragstellerin und Beschwerdegegnerin,

bevollmächtigt: Rechtsanwältin [REDACTED]
Borsigallee 18, 60388 Frankfurt am Main,

gegen

die Stadt Frankfurt am Main, vertreten durch den Oberbürgermeister,
Kleyerstraße 86, 60326 Frankfurt am Main,

[REDACTED] gegnerin und Beschwerdeführerin,
wegen [REDACTED] (nicht-Beschwerde)

hat der Hessische Verwaltungsgerichtshof - 8. Senat - durch

Vorsitzende Richterin am Hess. VGH Reißer,
Richterin am Hess. VGH Buchwald,
Richterin am Hess. VGH Wagener

am 29. August 2025 beschlossen:

Die Beschwerde der Antragsgegnerin gegen den Beschluss des Verwaltungsgerichts Frankfurt am Main vom 28. August 2024 - 5 L 4151/25.F - wird zurückgewiesen.

Die Antragsgegnerin hat auch die Kosten des Beschwerdeverfahrens zu tragen.

Der Wert des Streitgegenstands wird auch für das Beschwerdeverfahren auf 5.000 € festgesetzt.

Bu durum aslında Almanya'nın normatif geçmişle yüzleşme politikası ile liberal eşitlik normları arasındaki gerilimi yansıtmaktadır. Devlet, antisemitizme karşı özel bir duyarlılığı kurumsallaştırırken, bu duyarlılığın evrensel insan hakları ilkeleriyle uyumlu olup olmadığı sorusu kaçınılmaz hâle gelmektedir. Eğer antisemitik saik, tarihin yükü nedeniyle özel koruma altına alınabiliyorsa, benzer biçimde İslamofobik veya diğer benzer saiklerin de güncel toplumsal şiddet biçimleri olarak özel bir tanıma kavuşması gerekmektedir.

Sonuç olarak, StGB §46'da antisemitizmin özel olarak vurgulanması seçici bir koruma rejimine işaret eder. Bu seçicilik, nefret suçlarına karşı geliştirilen korumanın evrensel insan hakları perspektifinden asimetrik hâle gelmesine ve "ayrımcılığa karşı koruma"nın kendisinin ayrımcılaşmasına yol açma riskini taşır. Bu seçicilik yalnızca hukuki düzlemde değil, toplumsal ve siyasal pratikte de kendini göstermektedir. Antisemitizme karşı özel hassasiyetin kurumsallaşması, devletin diğer nefret biçimlerine veya politik kimliklere yönelik tepkisinde belirgin bir asimetri yaratmaktadır. Bu durum, özellikle son yıllarda Almanya'daki Filistin yanlısı gösteriler bağlamında açık biçimde gözlemlenmektedir.

Tanık D, gösterilere katılımın Almanya'daki iltica süreçleri ve idari işlemler üzerinde belirgin etkiler yarattığını dile getirmektedir. Birçok katılımcının işlemlerinin geciktirildiğini veya oturum izinlerinin iptal edildiğini ancak şu ana kadar resmî bir vatandaşlık iptali vakasına rastlamadığını da belirtmektedir. Bu tür davaların çoğunlukla uzun ve karmaşık bir süreçle ilerlediğini, aynı zamanda geniş çaplı bir insan hakları hareketine de zemin hazırladığını ifade etmektedir. Bilhassa gösteriler konusunda polis ile belediyeler arasında sıkı bir koordinasyon bulunduğunu, çoğu zaman gösterilerin planlanan tarihlerinden bir gün ya da bir saat önce, hatta bazen başladıktan birkaç dakika sonra dahi iptal edilebildiğini söylemektedir. Bununla birlikte yasa, iptal kararlarına karşı mahkemeye başvurma hakkı tanımaktadır; ancak bu yola genellikle Alman vatandaşlığına sahip olanlar başvurmaktadır. Zira onların hukuki konumları, iltica veya oturum sahibi olanlara kıyasla çok daha güçlüdür.

Tanık D, özellikle başörtülü kadınlara yönelik olumsuz muamelelerin altını çizmiş, Berlin'de bir gösterici kadının başörtüsünün zorla çıkarılmasına tanıklık ettiklerini de anlatmıştır.⁶⁷

67 Tanığın ifadesini doğrulayan sosyal medya videosu bkz., https://www.youtube.com/shorts/Nd3D_-sdYBM, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

Bu bağlamda, polis kuvvetlerinin sokakları kapatarak katılımcıları toplu taşıma istasyonlarına, hatta evlerine veya yöneldikleri mekânlara kadar izlediklerini ifade etmiştir. D., bu yöntemi “tuhaf ve aşağılayıcı” olarak nitelendirmiş ve barışçıl göstericilere karşı sergilenen olumsuz yaklaşımın çirkin bir görüntü oluşturduğunu belirtmiştir.

Ayrıca tanık, polis güçlerinin gösteriler sırasında kameralarla donatıldığını, bir katılımcının gözaltına alınması ve kendisine para cezası ya da gösterilere katılmama emri verilmesi hâlinde, aynı kişinin tekrar katıldığında doğrudan tespit edildiğini belirtmektedir. Bu durumun hukuki süreci zorlaştırdığını, kişinin bu aşamada “terörist” ya da “ Hamas destekçisi” olarak yaftalanabileceğini de vurgulamaktadır. D, bazı tanıdıklarının gözaltına alındığını ve daha sonra açılan davalar çerçevesinde serbest bırakıldıklarını açıklamaktadır. Polis, gözaltına alınan kişileri karakollara götürdüğünde, bu merkezlerde ağır fiziksel kötü muamele uygulamamaktadır. Zira bu alandaki sıkı denetim, işkenceye dair herhangi bir kanıtın ortaya çıkması hâlinde Almanya kamuoyunda büyük yankı uyandırmaktadır. Bununla birlikte tanık, polisin sokaklarda, kameraların önünde, doğrudan ve yoğun bir şekilde şiddet uygulamaktan çekinmediğini; bu şiddetin genellikle “göstericilerin dağıtılması” gerekçesiyle meşrulaştırıldığını vurgulamaktadır.⁶⁸ Tanık ayrıca, çok sayıda kişinin evlerinin Alman polis güçleri tarafından “ Hamas’a destek” iddiasıyla baskına uğradığını ve arandığını, gerçekte bu kişilerin yalnızca gösterilere katılan ve Filistin halkına yönelik zulüm ile soykırma karşı çıkan kimseler olduklarını belirtmektedir.

Ayrımcılık ve hedef gösterme boyutunda, Müslümanlara yönelik ayrımcı muamele, başörtülü kadınların doğrudan hedef alınması ve Filistin yanlısı göstericilerin “terörist” veya “ Hamas destekçisi” şeklinde damgalanması,⁶⁹ Alman Anayasası md. 3, AİHS md. 14⁷⁰ ve MSHS md. 2, MSHS md. 26; Evrensel İnsan Hakları Beyannamesi md. 2’nin⁷¹ ihlali kapsamında yasaklanan ayrımcılık ilkesine aykırıdır. Bu tür uygulamalar hem dinî hem de etnik kimlik temelinde farklı muameleye maruz kalan kişilerin haklarını kullanmasını engellemektedir. İltica ve vatandaşlık hakları

68 Bkz., <https://www.youtube.com/shorts/LSstIRUGhx4>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025). Tanığın ifadesini teyit eden sosyal medyada yer alan polis şiddetinin görüntüleri.

69 Tanık D.

70 “Ayrımcılık yasağı bu sözleşmede tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya diğer kanaatler, ulusal veya toplumsal köken, ulusal bir azınlığa aidiyet, servet, doğum başta olmak üzere herhangi başka bir duruma dayalı hiçbir ayrımcılık gözetilmeksizin sağlanmalıdır.”

71 “Herkes, ırk, renk, cins, dil, din, siyasi ya da herhangi bir başka inanç, ulusal ya da toplumsal köken, doğuş ya da herhangi bir başka ayrım gözetilmeksizin bu bildirmede açıklanan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir.”

açısından, protestolara katılanların iltica işlemlerinin geciktirilmesi, oturum izinlerinin iptal edilmesi riski, Alman Anayasası md. 16a, MSHS md. 12 ve Cenevre Mülteci Sözleşmesi (1951) md. 33⁷² kapsamında güvence altına alınmış geri göndermeme yasağının ihlali anlamına gelmektedir. Bu durum, uluslararası koruma yükümlülüklerinin yerine getirilmediğini ve geri göndermeme ilkesine aykırılığı göstermektedir.⁷³

Alman Anayasası md.16a'da⁷⁴ sığınma hakkı ve vatandaşlık hakkı düzenlenmiştir. Bu madde siyasi sığınma hakkını güvence altına almaktadır. Hiç kimse zulme uğrayacağı bir ülkeye geri gönderilemez. Bu madde, geri göndermeme (non-refoulement) ilkesiyledoğrudan ulusal hukukta karşılık bulmaktadır. Oturum ve vatandaşlık düzenlemeleri, iltica başvurularının geciktirilmesi, oturum izinlerinin iptali veya vatandaşlık haklarının keyfî şekilde geri alınması, Alman Anayasası, md.16a çerçevesinde hukuka aykırıdır ve uluslararası yükümlülüklerle aykırı bir uygulama teşkil etmektedir. Cenevre Mülteci Sözleşmesi (1951) md. 33'teki⁷⁵ geri göndermeme ilkesi⁷⁶ gereğince hiçbir mülteci, işkence, zalim veya aşağılayıcı muamele riski bulunan bir ülkeye geri gönderilemez. Bu madde, devletlerin geri gönderme yasağını güvence altına alan pozitif bir yükümlülüğü öngörür.

MSHS md. 12, herkesin ülke içinde serbest dolaşım hakkı ve ikamet yeri seçme özgürlüğü hakkı olduğuyula ilgilidir. Bu madde, keyfî olarak kişilerin sınır dışı edilmesini veya oturum haklarının keyfî şekilde sınırlandırılmasını yasaklamaktadır.⁷⁷

72 “Hiçbir Taraf Devlet, bir mülteciyi, ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi fikirleri dolayısıyla hayatı ya da özgürlüğü, tehdit altında olacak ülkelerin sınırlarına, her ne şekilde olursa olsun geri göndermeyecek veya iade (“refouler”) etmeyecektir.”

73 Bkz. Raporun 2.2.3. Başlıkları

74 “Sığınma hakkı] (1) Siyasi nedenlerle kovuşturulanlar, sığınma hakkına sahiptir. “

75 “Hiçbir Taraf Devlet, bir mülteciyi, ırkı, dini, tâbiyeti, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi fikirleri dolayısıyla hayatı ya da özgürlüğü tehdit altında olacak ülkelerin sınırlarına, her ne şekilde olursa olsun geri göndermeyecek veya iade (refouler) etmeyecektir.”

76 Ceren Karagözoğlu, “Non-Refoulement İlkesinin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde Uygulanması”, *Public and Private International Law Bulletin*, 43(1), 313-351. <https://doi.org/10.26650/ppil.2023.43.1203096>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

77 “Seyahat özgürlüğü 1. Bir Devletin ülkesinde hukuka uygun olarak bulunan bir kimse, o ülke sınırları içinde seyahat etme özgürlüğüne ve yerleşeceği yeri seçme hakkına sahiptir. 2. Herkes kendi ülkesi de dahil, bir ülkeden ayrılmakta serbesttir. 3. Yukarıda belirtilen haklar, bu Sözleşmede tanınan diğer haklara uygun olarak ulusal güvenlik, kamu düzeni (ordre public), genel sağlık veya genel ahlak veya başkalarının hak ve özgürlüklerini korumak için gerekli sebepler ile hukuken öngörölmüş sınırlamalar dışında hiçbir sınırlamaya tabi tutulamaz. 4. Hiç kimse, kendi ülkesine girme hakkından keyfî olarak yoksun bırakılamaz.”

Solcu Yahudi grupların antisemitizmle itham edilmesi veya aynı kimliğe sahip farklı gruplar arasında siyasi ölçütlere göre ayırım yapılması⁷⁸, Alman Anayasası md. 3, MSHS md. 26 ve *Her Türlü Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme, (IAOKİS) (International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination, ICERD)*⁷⁹ kapsamında devletin ayrımcılık yapmama yükümlülüğüne aykırıdır. İsrail'i eleştiren Yahudilerin fişlenmesi de bu bağlamda ihlale örnektir. Vatandaşlık başvurusunda İsrail'in varlığını tanıma şartı getirilmesi, Alman Anayasası md. 16 ve 33⁸⁰ ile Avrupa Vatandaşlık Sözleşmesi (1997) ve MSHS md. 25'e⁸¹ aykırıdır ve siyasi görüşe dayalı ayrımcılık oluşturmaktadır. Alman Anayasası md. 4'e⁸² göre din ve vicdan özgürlüğü tam olarak güvence altındadır. Ancak tanık ifadelerinde belirtilen şekilde hutbelerin izlenmesi, imamların veya vaizlerin fişlenmesi, devletin ibadet ve ifade biçimlerine müdahale etmesi anlamına gelmekte ve MSHS md. 18⁸³ ile AİHS md. 9⁸⁴ kapsamında ihlal teşkil etmektedir.⁸⁵

78 Tanık A

79 <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-convention-elimination-all-forms-racial>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

80 Madde 16: "Vatandaşlıktan çıkarılma, yabancı ülkelere iade] (1) Alman vatandaşlığı geri alınamaz. Vatandaşlık, ilgili kişinin arzusuna aykırı olarak vatansız kalmaması şartıyla, ancak bir yasaya dayanarak kaybettirilebilir. (2) Hiçbir Alman yabancı bir devlete iade edilemez. Bu kuraldan farklı hukuk devleti ilkelerini gözetmek koşuluyla, Avrupa Birliğinin bir üye devletine veya uluslararası bir mahkemeye iadeler yasa ile düzenlenebilir." Madde 33 [Yurttaşlık haklarında eşitlik; memurların durumu] (1) Her Alman, her eyalette, yurttaş olarak, eşit hak ve yükümlülüklerle sahiptir. (2) Her Alman, ehliyet ve mesleki yeteneğine göre, eşit olarak kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. (3) Medeni ve siyasal haklardan yararlanma, kamu hizmetlerine alınma, kamu hizmetlerinde kazanılan haklar, ilgilinin dinî inancına bağlı değildir. Hiç kimse, bir mezhebin üyesi olduğu veya olmadığı için veya felsefi görüşü yüzünden mağdur edilemez."

81 "Her vatandaş, bu Sözleşmenin ikinci maddesindeki ayrımlara ve makul olmayan sınırlamalara tabi tutulmaksızın şu haklara ve imkanlara sahiptir ..."

82 "Din ve vicdan özgürlüğü ile din ve dünyevi inanç özgürlüğüne dokunulamaz."

83 "Herkes düşünce, vicdan ve din özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kendi seçtiği bir dine veya inanca sahip olma veya bu inancı benimseme özgürlüğünü ve bireysel olarak veya başkalarıyla birlikte ve kamusal veya özel olarak dinini veya inancını ibadet, ayin, uygulama ve öğretimde açıklama özgürlüğünü içerir."

84 "Herkes düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne sahiptir; bu hak, din veya inanç değiştirme özgürlüğü ile tek başına veya topluca, din veya kapalı ibadet, öğretim, uygulama ve ayin yapmak suretiyle dinini veya inancını açıklama özgürlüğünü de içerir. 2. Din veya inancını açıklama özgürlüğü, sadece yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda kamu güvenliğinin, kamu öngörülen ve sağlık veya ahlakın ya da başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli sınırlamalara tabi tutulabilir."

85 Tanık A.

AİHM içtihatları bu değerlendirmeleri desteklemektedir. Örneğin, D.H. ve Diğerleri v. Çekya (2007) kararında,⁸⁶ eğitim ve sosyal alanda etnik temelli ayrımcılık nedeniyle devletin eşit muamele yükümlülüğünü yerine getirmemesi ihlal sayılmıştır. Benzer şekilde Timishev v. Rusya (2005) kararında⁸⁷ etnik köken temelinde ayrımcılık nedeniyle devletin pozitif yükümlülüğü ihlal edilmiştir. Almanya'daki polis ve kamu görevlilerinin uygulamaları ile dinî veya etnik kimlik nedeniyle farklı muameleye maruz kalan kişilerin temel haklarının kullanmasını engellenmesi, bu içtihatlarla uyumlu olarak devletin pozitif yükümlülüğünün yerine getirilmediğini göstermektedir. AİHM, Müslüman göstericilere yönelik ayrımcı muamele ve damgalamaların AİHS md. 14 kapsamında ihlal teşkil ettiğine karar vermiştir. Buna göre devletin, pozitif yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeniyle sorumluluğu mevcuttur. Gerekli tedbirler alınmadıkça, eşit muamele eksikliği ve ayrımcılık devam etmektedir.

Frankfurt'ta yaşayan ve imamlık mesleğini icra eden bir diğer tanık E,⁸⁸ *"Almanya hükümetinin Filistin meselesine ilişkin tutumu, İsrail işgaline taraflı bir tutumdur ve bu yeni bir durum değildir"* diyerek ifadesine başlamıştır. Tanık, Düsseldorf'ta bir caminin, görevli imamın Filistin yanlısı ifadeleri gerekçe gösterilerek kapatıldığını aktarmıştır. Özellikle sağlık ve eğitim sektörlerinde başörtülü Müslüman kadınların iş bulmada ve çalışmada ayrımcılığa maruz kaldıklarını ifade etmiştir. Almanya'da Müslümanlar tarafından özel okul kurmanın bürokratik engeller nedeniyle son derece güç olduğu, geçmişte Kral Fahd Akademisi'nin bu sebeple kapatıldığını ve İslami kurumların finansman kaynaklarının son yıllarda sistematik biçimde daraltıldığını, banka hesaplarına kısıtlamalar getirildiğini ve destek mekanizmalarının kurutulduğunu ifade etmiştir.

Tanık Melanie Schweizer, *"Kamu sektöründe İsrail politikalarını destekleyenler benzer baskılara maruz kalıyor mu?"* sorusuna ise *"Hayır"* cevabını vermektedir. Bu durumun yalnızca Filistin yanlısı görüşleri ifade edenleri etkilediğini, Almanya'da ifade özgürlüğünün Filistin söz konusu olduğunda ciddi biçimde kısıtlandığını ifade etmektedir.

86 Karar için bkz., <https://hudoc.echr.coe.int/fre#%22itemid%22:%22001-83256%22>], (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

87 <https://hudoc.echr.coe.int/fre#%22itemid%22:%22001-71627%22>]

88 Tanık E Raporu güçlendirmek için belgelenmiş ve kurumun tanık ile mağdurları korumayı/ misillemeyi engellemeye yönelik politikalarına uygun olarak gizlenmiştir.

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hakkı

Toplanma ve gösteri hakkı özgürlüğü, Alman Anayasası md.8'de⁸⁹ tüm Almanların izin almadan ve önceden bildirimde bulunmadan barışçıl ve silahsız şekilde toplanma hakkına sahip olduğunu belirtir. Açık havadaki toplantılara kanunla sınırlandırılabilir. Md.9 ile dernek ve birlik kurma hakkı güvence altına alınmaktadır.

AIHS md.11⁹⁰ herkesin barışçıl olarak toplanma ve dernek kurma özgürlüğüne sahip olduğunu güvence altına alır. Bu hakkın sınırlandırılması yalnızca ulusal güvenlik, kamu güvenliği, kamu düzeni, suçun önlenmesi, sağlığın veya ahlakın korunması ya da başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için demokratik bir toplumda gerekli olduğu ölçüde mümkündür. MSHS md. 21 barışçıl toplanma hakkını tanıır, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli ve kanunla öngörölmüş sınırlamalar getirilebilir. Md. 22 toplanma hakkının, siyasi protesto ve boykot kampanyaları için temel araç olduğunu düzenler.⁹¹

Tanık F,⁹² Gazze Şeridi'ne yönelik soykırımın patlak vermesinden bu yana aktif bir şekilde faaliyet gösteren bir insan hakları savunucusu olduğunu ifade etmiştir. Almanya'nın başkenti Berlin'de düzenli olarak gerçekleştirilen protesto gösterilerine katıldığını ve aynı zamanda sosyal medya platformlarında da aktif bir şekilde yer aldığını belirtmiştir. Sahip olduğu bağımsız basın kartından faydalanarak bu gösterilerin yaklaşık %90'ını belgelediğini aktarmıştır.⁹³

89 “[Toplanma özgürlüğü] (1) Bütün Almanlar, önceden bildirimde bulunmadan ve izin almaksızın sükunet içinde ve silahsız olarak toplanma hakkına sahiptir. (2) Açık havada yapılan toplantılar için bu hak yasayla veya bir yasaya dayanarak sınırlandırılabilir.”

90 “Herkesin barışçıl olarak toplanma ve dernek kurma özgürlüğüne sahip olduğunu güvence altına alır. Bu hakkın sınırlandırılması yalnızca ulusal güvenlik, kamu güvenliği, kamu düzeni, suçun önlenmesi, sağlığın veya ahlakın korunması ya da başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için, demokratik bir toplumda gerekli olduğu ölçüde mümkündür.”

91 Md.21: “Herkes Barışçıl toplanma hakkı tanınacaktır. Bu hakkın kullanılmasına, demokratik bir toplumda millî güvenlik veya kamu güvenliği, kamu düzeni (ordre public), kamu sağlığının veya ahlakının korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli olan ve hukuka uygun olarak getirilen kısıtlamalar dışında hiçbir kısıtlama getirilemez.” Md.22: “Herkes, çıkarlarını korumak için sendika kurma ve sendikalara katılma hakkı da dahil olmak üzere, başkalarıyla örgütlenme özgürlüğüne hakkına sahiptir.”

92 Tanık F Raporu güçlendirmek için belgelenmiş ve kurumun tanık ile mağdurları korumayı/ misillemeyi engellemeye yönelik politikalarına uygun olarak gizlenmiştir.

93 Bkz., <https://www.independent.ie/irish-news/irish-protesters-repeatedly-punched-in-the-face-by-police-during-gaza-protest-in-berlin/a249856773.html>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025). Bu haberdeki olay sırasında orada olan tanık F bu ve bunun polis şiddetini içeren tüm eylemleri sosyal medya aracılığıyla canlı yayın şeklinde yayınlamakla belgelemiştir.

Ayrıca Filistin'e destek amacıyla düzenlenen protesto gösterilerinin fiilen 2023 yılının Kasım ayında başladığını ifade etmektedir. Bu dönemde Almanya hükümeti tarafından söz konusu etkinliklerin düzenlenmesine yönelik resmî bir yasak bulunmasına rağmen, göstericilerin Filistin halkına desteklerini göstermek amacıyla sokaklara çıktıklarını beyan etmektedir. Halk hareketinin yoğunlaşmasıyla birlikte, güvenlik birimleri göstericilere yönelik baskı ve müdahalelerini artırmıştır. Polis kuvvetleri tarafından gerçekleştirilen fiziksel saldırılara dair vakalar kaydedilmiştir. Kısa bir süre sonra, bu tür gösterilere yönelik yasak kısmen kaldırılmış ve röportajın yapıldığı tarihe kadar protestoların resmî şekilde organize edilmesine olanak sağlanmıştır. Buna rağmen, yetkililer protestoların etkinliğini sınırlamaya yönelik bazı uygulamaları sürdürmektedir. Bu kapsamda, Berlin sokaklarında göstericilerin hareketlerinin kısıtlanması ve protestoların “sabit gösteri” şeklinde gerçekleştirilmesi dayatılarak yürüyüş yapılmasına izin verilmemiştir.

Görüşmede ayrıca, Berlin'deki gösteriler sırasında Alman makamlarının kullanılan söylemler ve slogan içerikleri üzerinde ciddi kısıtlamalar uyguladığını ifade etmektedir. Alman İçişleri Bakanlığı, 2 Kasım 2023 tarihinde Hamas'ın ve uluslararası Samidoun⁹⁴ ağının faaliyetlerini “antisemitik risk” taşıdığı gerekçesiyle yasaklamıştır.⁹⁵

Yasaklanan sloganlar arasında “Nehirden Denize Özgür Filistin” ifadesinin de yer aldığı bir kez daha bu tanımımız tarafından da ifade edilmektedir ve sosyal medya görüntüleri de bunu teyit etmektedir.⁹⁶ Alman makamlarının bu sloganı antisemitik olarak sınıflandırdığını ve bu tür söylemlerin protestolar sırasında dile getirilmesi hâlinde polis güçlerinin derhâl müdahalede bulunarak göstericileri zorla dağıttığını belirtmiştir. Bu müdahaleler kimi zaman doğrudan fiziksel şiddet içerebilmekte; sert müdahaleler, doğrudan darp ve bazı durumlarda orantısız polis şiddeti şeklinde gerçekleşmektedir.⁹⁷

Protestolara katılan grupların “İsrail'in varlığına değil, Gazze'deki katliama karşı olduklarını” özellikle vurgulamalarına rağmen birçok kişi işten uzaklaştırılmış,

94 Bkz. <https://samidoun.net/>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

95 Haber linkleri: (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025). <https://www.nytimes.com/2024/08/06/world/europe/germany-river-to-sea-chant-fine.html>; <https://peoplesdispatch.org/2023/10/23/germany-bans-public-grieving-and-solidarity-with-palestine/et/>; <https://www.972mag.com/berlin-palestinians-nakba-protest-police/>; <https://www.theguardian.com/world/article/2024/aug/06/german-court-due-to-rule-on-from-the-river-to-the-sea-case-in-test-of-free-speech>.

96 <https://www.instagram.com/reel/DN6-o9Ajj4h/>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025). Bu videoda, başlangıçta genç kadına yönelik herhangi bir müdahale olmazken kadının “nehirden denize Filistin özgür kalacak” dediği anda polis tarafından kadına hemen müdahale edildiği ve onu kelepçelediği görülebilmektedir.

97 Bkz., <https://www.instagram.com/reel/DMVQuhDyPH7/?igsh=MWJyZGV2Mzh2MTJ0bA%3D%3D>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

akademisyenlere üniversitelerde disiplin cezaları verilmiştir. Polis müdahalelerinin derecesi de eyaletlere göre değişmektedir. Örneğin Düsseldorf ve Bochum'da sloganlara aşırı şekilde müdahale edilmezken, Berlin'de en küçük eylemlere bile sert müdahale edildiğini, kefiye ve Filistin bayrağının dahi yasaklandığını söylemektedir.⁹⁸

Tanık E de Frankfurt başta olmak üzere birçok şehirde planlanan gösterilerin polis ve belediye tarafından iptal edildiğini ve gösteri alanlarının günler öncesinden kapatıldığını belirtmektedir. Orantısız polis müdahalesiyle göstericiler su topları ve şiddet içeren yöntemlerle dağıtılmaktadır. Gösteri iptal kararlarına karşı açılan davaların çoğunlukla göstericiler lehine sonuçlanmasına rağmen idarenin sistematik biçimde yasaklama kararları almaya devam ettiğini belirtmiştir.

Tanık avukat Melanie Schweizer, raporda bahsedilmek üzere *Hessischer Verwaltungsgerichtshof'un (Hessen Eyalet İdare Mahkemesi) 29 Ağustos 2025* tarihli gösteri yürüyüşü ve toplantı hakkı ile ilgili bir kararının belgesini⁹⁹ de WOLAS ile paylaşmıştır. Bu kararda başvuran, 26 Temmuz 2025 tarihinde Frankfurt Belediyesi'ne bir e-posta göndererek "United4Gaza - Stoppt den Völkermord jetzt!" (Gazze için birleşin - Soykırımı hemen durdurun!) adlı bir yürüyüş düzenleyeceğini bildirmiştir. Gösterinin 30 Ağustos 2025'te 15.00-20.00 arasında yapılması, 5.000 kişinin katılması ve yürüyüşün Hafenpark'tan Willy-Brandt-Platz'a kadar sürmesi planlanmıştır. 20 Ağustos'ta yapılan koordinasyon toplantısında polis, istihbarat ve şehir yetkilileri hazır bulunmuş; toplantı, kısıtlamaların ele alınmasıyla sınırlı kalmıştır. Daha sonra Frankfurt emniyeti, *Anayasayı Koruma Teşkilatı ve Eyalet Antisemitizmle Mücadele* yetkilisi gösteriye karşı görüş bildirmiştir. Bunun üzerine Frankfurt Belediyesi, 27 Ağustos 2025'te gösteriyi yasaklamış, gerekçe olarak "kamu güvenliği için tehlike"yi ileri sürmüştür. Yasak aynı gün yürürlüğe konmuş, "hemen uygulanabilirlik" (sofortige Vollziehung) emri verilmiştir. Başvuran, 28 Ağustos 2025'te yasak kararına karşı itiraz etmiş ve yürütmenin durdurulmasını talep etmiştir. İdare mahkemesi bu talebi kabul etmiş, yani gösterinin yapılmasına izin vermiştir. Frankfurt Belediyesi bu karara karşı üst mahkemeye başvurmuştur. Ancak Hessen Eyalet İdare Mahkemesi, belediyenin itirazını reddetmiştir.

98 Tanık F Bkz., Tanığın bahsettiği yasak ve müdahalelere örnek olay: ilk videoda Filistin kefiyesi takarak, Filistine özgürlük diye slogan atan kişinin ikinci videoda polisin şiddetine maruz kalarak gözaltına alındığı görülüyor. <https://www.instagram.com/reel/DHZI-lvI4dM/?igsh=YjR1eHNhN3Z-zbnlw>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025); <https://www.instagram.com/reel/DMJ8BfCN4vg/?igsh=MTdq-b3g2cTBjdZRmcQ%3D%3D>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

99 <https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:AP:58a544bf-0990-4694-bf86-93b8fd5eb084>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025); <https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:AP:898fba78-92b8-4ce9-98b9-a57ea83d8672>. (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

Somut olayda, Frankfurt Belediyesi Berlin'deki başka bir gösteride yaşanan olaylara atıfta bulunmuş ancak Frankfurt'taki bu gösteri için somut bir tehlike ortaya koymamıştır. Bu nedenle gerçekleşmesi salt bir ihtimal olarak değerlendirilen bir tehlike için buna göre birtakım tedbirlerin alınmasıyla yetinilebilecekken doğrudan toplantının yasaklanması gibi ağır müdahale Mahkeme tarafından da yerinde görülmemiştir.¹⁰⁰

Benzer şekilde, Heidelberg Üniversitesi'nde 2024 yazında gerçekleştirilen Open-Air-Sommerfest (Açık Hava Yaz Festivali) esnasında bir grubun İsrail aleyhine protesto başlatması ve bunun üzerine öğrencilerden bazılarının polis çağırmasına rağmen üniversite rektörünün polisin kampüse girişine izin vermemesi olayı, kamu otoriteleri ve akademik kurumların ifade özgürlüğü karşısındaki tutumunu tartışmaya açmıştır. Üniversite yönetimi, protestoculara yönelik polis müdahalesini orantısız bularak kampüsün özerkliği ve ifade özgürlüğünü savunmuş, bu da Almanya'daki akademik kurumların kamusal protestolar karşısında nasıl konumlandığına dair yeni bir tartışmayı tetiklemiştir.¹⁰¹

Tanık F, Alman makamlarının uygulamaları bağlamında, hükümetin kasıtlı provokasyon niteliğinde hareket ettiğini düşündüğü bazı uygulamalara da dikkat çekmektedir. F'nin anlatılarına göre özellikle, aynı yer ve zamanda birbirine tamamen zıt iki protesto gösterisine eşzamanlı olarak izin verilmektedir. Mesela F, Gazze'deki masum çocuklara destek vermeyi ve bölgede uygulanan aç bırakma politikasını kınamayı amaçlayan insani bir gösteri için izin verilirken, aynı anda aynı mekânda İsrail'i destekleyen bir karşı gösteriye de izin verilebildiğini anlatmaktadır.

F, son gelişmeler bağlamında, "Tencere ve Kaşık Kampanyası" adıyla bilinen yeni bir protesto biçimi gerçekleştirildiğini ifade etmektedir. Göstericiler bu kampanya kapsamında, tencere ve kaşık gibi mutfak gereçlerini kullanarak saldırıyı protesto ettiklerini barışçıl yollarla ifade etmeye çalışmaktadırlar. Bu esnada "Tüm Filistin özgürdür" şeklindeki sloganı yüksek sesle dile getirdiklerinde, daha önceki vakarlarda olduğu gibi polisin sert müdahalesine maruz kalan göstericiler olmuş toplanma özgürlüğü (Alman Anayasası md. 8; AİHS md. 11; MSHS md. 21) ihlal edilmiştir.¹⁰² Ay-

100 Age.

101 <https://www.welt.de/politik/deutschland/article252308386/Heidelberg-Wenn-die-Uni-Rektorin-den-Polizei-Einsatz-beim-Anti-Israel-Protest-fuer-unerwuenscht-erklaert.html#:~:text=Lukas%20Honemann%20vom%20Ring%20Christlich,bei%20WELT%20TV%20deutliche%20Worte.&text=Wegen%20eines%20spontanen%20Anti%2DIsrael,ihr%20Erscheinen%20nicht%20erw%C3%BCnscht%20sei>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

102 <https://www.instagram.com/reel/DMh1rQ4omSh/>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

rıca kendisinin de birçok protesto sırasında polis tarafından fiziksel müdahalelere -örneğin arkadan itme ya da hareket kabiliyetini engellemeye yönelik girişimlere maruz kaldığını belirtmiştir.

Almanya'da gerçekleştirilen Filistin yanlısı gösteriler bağlamında bir dizi insan hakkı ihlali gözlemlenmektedir. Barışçıl toplanma ve gösteri özgürlüğü açısından, polis şiddeti, keyfi gözaltılar, gösterilerin iptal edilmesi, alanların kameralarla izlenmesi ve katılımcılara gözdağı verilmesi uygulamaları, temel hakların kullanımını ciddi şekilde kısıtlamaktadır. Ayrıca, "Nehirden denize özgür Filistin" gibi sloganların yasaklanması ve Filistin yanlısı görüşlerin otomatik olarak antisemitizmle özdeşleştirilmesi hem toplumsal ifade özgürlüğüne hem de gösteri özgürlüğüne müdahale niteliğindedir.

Bu hususta AİHM'in *Ezelin v. Fransa* kararı, barışçıl protestolara katılımın cezalandırılmasının Avrupa insan hakları standartlarıyla bağdaşmadığını ortaya koyması açısından önemli bir içtihat oluşturmaktadır.¹⁰³ Fransa'da yaşanan bu olayda, Jean Ezelin'in katıldığı bir gösteri sırasında kendisine şiddete karışmadığı hâlde baroya bağlı disiplin kurulu tarafından uyarı cezası verilmiştir. Bu karar karşısında, AİHM, barışçıl protesto ve toplantılara katılımın cezalandırılmayacağını vurgulamış, demokratik bir toplumda bireylerin şiddete başvurmadıkları sürece yalnızca bir gösteride bulunmaları nedeniyle cezalandırılmalarının hak ihlali oluşturacağını belirtmiştir.¹⁰⁴ AİHM, olayda toplantı ve örgütlenme özgürlüğünün ihlal edildiğine karar vermiştir. Ayrıca ifade özgürlüğü (md. 10) bağlamında da aynı sonuca varılmıştır. Bu içtihat, özellikle protestoların suçlu muamelesi görmesine karşı temel bir referans noktası olarak *Kudrevičius v. Litvanya* (2015) ve *Bukta v. Macaristan* (2007)¹⁰⁵ gibi sonraki davalara da atıf yapılan önemli bir ilke olarak kabul edilmektedir: "*Barışçıl bir gösteriye katılmak, katılımcı şiddete başvurmadığı sürece cezalandırılmaz.*"¹⁰⁶

Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı bağlamında değinilmesi gereken başka bir önemli husus, 16.10.2025 tarihinde BM uzmanlarından oluşan bir grubun Almanya'yı, Filistin'i meşru bir şekilde destekleme faaliyetini bastırma, kriminalize etme ve cezalandırmayı durdurmaya davet etmesidir. BM raportörleri ve uzmanlarından

103 *Ezelin v France* App no 57675/00, (ECtHR, 2001).

104 Dava için bkz., <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-57675%22%5D%7D>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

105 <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-158200%22%5D%7D>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

106 Detaylı bilgi için bkz., Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11. Maddesine İlişkin Rehber 'Toplantı ve örgütlenme özgürlüğü' 31 Ağustos 2024 tarihinde güncellenmiştir. Sözleşme'nin 11. maddesine ilişkin Rehber - Toplantı ve örgütlenme özgürlüğü , 7. https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_art_11_tur, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

oluşan bu beş kişilik grup; Almanya’da barışçıl olarak toplanma ve protesto özgürlüklerini kullanan kişilerin salt “Nehirden Denize Özgür Filistin” sloganı nedeniyle yaralanmalara yol açan polis şiddetine maruz kaldıklarını, mahkemelerin bu sloganın kullanımının yasaklanması noktasında çelişkili kararlar verdiklerini, toplanma özgürlüğüne yönelik hukuksuz kısıtlamaları, çocuklar dâhil olmak üzere geniş bir cezalandırma yelpazesini vurgulayarak Almanya’nın vahşet ve soykırımı durdurma-ya yönelik girişimleri bastırmak yerine desteklemesi gerektiğini ifade etmiştir.¹⁰⁷

Örgütlenme Hakkı ve Sözleşme Serbestisi

Alman Anayasası’nın 9. maddesi, herkesin dernek kurma ve örgütlenme özgürlüğünü güvence altına almaktadır. AİHS’nin 11. maddesi de barışçıl toplanma ve dernek kurma hakkını tanımakta, sendika kurma ve sendikalara katılma özgürlüğünü içermektedir. MSHS’nin 22. maddesi ise herkesin örgütlenme özgürlüğüne sahip olduğunu ve bu hakkın sendikalar kurma ve sendikalara katılma özgürlüğünü de kapsadığını belirtmektedir. Bu çerçevede Filistin yanlısı gruplara yönelik dernekleşme girişimlerinin engellenmesi, kapatma davaları ve örgütlenme faaliyetlerine dönük baskılar hem ulusal hem de uluslararası hukukta güvence altına alınan örgütlenme hakkının ihlali niteliği taşımaktadır.

Alman Anayasası’nın 2/1 ve 2/2 maddelerinde yer alan kişisel özgürlük ve irade özgürlüğü, sözleşme yapma hakkını dolaylı olarak koruma altına alır; böylece sözleşme serbestisi ve mülkiyet hakları bu çerçevede güvence altına alınmış olur. Federal Meclis tarafından kabul edilen önergede, BDS hareketi, İsrail’e karşı ayrımcı bir tutum sergilediği gerekçesiyle özellikle hedef alınmaktadır. Almanya’da BDS hareketine yönelik uygulamaların hukuki çerçevesi zaman zaman mahkemeler tarafından da tartışılmıştır. Bu bağlamda Münih Bölge Mahkemesi’nin 2019 tarihli bir kararı,¹⁰⁸ sivil toplum kuruluşlarının ifade özgürlüğü ve sözleşme haklarına ilişkin önemli bir emsal teşkil etmektedir. Karara konu olayda Münih’te *Yallah Arabi* ve *Jüdisch-Palästinensische Dialoggruppe* adlı sivil oluşumlar, Gazze’deki soykırımın bitmesi için Caritas’a¹⁰⁹ ait salonlarda BDS ile ilişkili etkinlikler için rezervasyon yaptırmıştır. Daha sonra şehir yönetimi tarafından bu etkinlikler iptal edilmiş ve mekân verilmemiş; ardından bu idari işleme karşı dava açılmıştır. Mahkeme,

107 <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2025/10/un-experts-urge-germany-halt-criminalisation-and-police-violence-against>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

108 <https://globalfreedomofexpression.columbia.edu/wp-content/uploads/2020/05/12-O-12183-LG-Munich.pdf>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

109 Almanya’daki Katolik Kilisesi’nin resmî sosyal yardım kuruluşudur.

aralarındaki sözleşme hükümlerine dayanarak hak sahibi olduklarını ve sözleşmenin tek taraflı olarak fesh edilmesinin haklı neden taşımadığını belirtmiştir.

Wunsiedel kararındaysa, Nazi propagandasına getirilen sınırlamalar söz konusu olduğunda dahi müdahalenin yalnızca insan onurunu koruma amacıyla ve istisnai durumlarda meşru olabileceği belirtilerek yasak kapsamı dar yorumlanmıştır.¹¹⁰ Bu hukuki çerçeveyi somut mahkeme uygulamaları bağlamında somutlaştırmak istersek Köln İdare Mahkemesi, 13 Eylül 2019'da verdiği bir kararda, Bonn kentinin "Çeşitlilik Festivali'ne" Filistin yanlısı Deutsch-Palästinensische Frauenverein e.V.'yi (Alman-Filistinli Kadınlar Derneği) BDS desteği nedeniyle davet etmemesinin, anayasal eşitlik ve ifade özgürlüğü ilkeleriyle bağdaşmadığına hükmetmiştir.¹¹¹ Mahkeme, yerel kararların bu tür haklara dayalı olarak kurumlara erişim hakkını sınırlayamayacağını açıklamıştır. Mahkeme, Bonn Belediye Meclisi'nin 14 Mayıs 2019 tarihinde kabul ettiği "*Bonn'da antisemitik BDS hareketine yer yok*" başlıklı kararının, yasal bağlayıcılığı olmayan siyasi bir ifade olduğunu ve bu nedenle etkinliklere katılımı engellemek için hukuki bir dayanak oluşturamayacağını belirtmiştir. Mahkeme ayrıca, Bonn Belediyesi'nin bu kuruluşları festivale katılmaktan alıkoymasının, Alman Anayasası'nın 3. maddesinde güvence altına alınan eşitlik ilkesine ve 5. maddede düzenlenen ifade özgürlüğüne aykırı olduğuna karar vermiştir.¹¹²

Mahkeme, Bonn Belediye Meclisi'nin ve Kuzey Ren-Vestfalya Eyalet Parlamentosu'nun BDS hareketini kınayan kararlarının, yasal bağlayıcılığı olmayan siyasi ifadeler olduğunu ve bu nedenle etkinliklere katılımı engellemek için hukuki bir dayanak oluşturamayacağını vurgulamıştır. Ayrıca bu tür bir dışlama uygulamasının, "eşitsiz muamele" anlamına geldiğini ve "hiçbir şekilde" haklı gösterilemeyeceğini ifade etmiştir. Mahkeme, daha önce Oldenburg İdare Mahkemesi ve Aşağı Saksonya Eyalet İdare Mahkemesi tarafından verilen benzer kararları da dikkate alarak, BDS aktivistlerinin kamuya açık alanlara erişiminin korunması gerektiğini belirtmiştir. Bu karar, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10 ve 11. maddelerinde güvence altına alınan ifade özgürlüğü ve örgütlenme özgürlüğü haklarının korunması açısından da önemlidir. Almanya, Avrupa Birliği üyesi bir ülke olarak, bu hakları iç hukukunda da güvence altına almıştır. Mahkeme, bireylerin boykot hakkını kullanmalarının, ifade özgürlüğü ve örgütlenme özgürlüğü kapsamında korunması gereken bir hak

110 Detlev W Belling ve Nurten İnce, "Türk-Alman Hukukunda Temel Hakların Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi" (2014) *Legal Hukuk Dergisi* 12(137) 3-59.

111 Köln İdari Mahkemesi, *BDS hareketi destekçilerini temsilen yürütülen davada verilen karara ilişkin açıklama*, (16 Eylül 2019, Almanya).

112 <https://www.alhaq.org/advocacy/16098.html>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025). Bkz., <https://www.jns.org/fury-over-german-courts-anti-semitic-pro-bds-ruling/>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

olduğunu vurgulamıştır. Bu karar, Almanya’da ve Avrupa genelinde, BDS hareketini destekleyen kuruluşların kamu etkinliklerine katılımının engellenmesinin hukuki sınırlarını çizen önemli bir emsal teşkil etmektedir.

Münih’teyse 2018-2020 yılları arasında yaşanan gelişmelerden biri, Klaus Ried’in BDS hakkındaki bir tartışmayı gerçekleştirmek üzere Münih Kent Müzesi’nden salon talep etmesiyle başlamıştır. Belediye bu talebi, BDS’yi yasaklayan meclis kararına dayandırarak reddetmiştir. Ancak Bavyera İdare Mahkemesi (VGH), 17 Kasım 2020’de verdiği kararda bu kararı hukuka aykırı bularak, belediyenin bu tür bir yasaklama yetkisine sahip olmadığını ve bu tür bir genellemenin ifade özgürlüğü ve eşitlik normlarına ters düştüğünü belirtmiştir.¹¹³ Kararın belediye tarafından temyiz edilmesi üzerine, Federal İdare Mahkemesi (BVerwG) 20 Ocak 2022’de aldığı kararında da bu içtihadı onaylamış ve açıkça siyasi ifade özgürlüğünün korunması gerektiğini vurgulamıştır.¹¹⁴

Uluslararası alanda da benzer bir hukuki yaklaşım söz konusudur. AİHM, *Baldassi ve diğerleri*¹¹⁵ v. Fransa davasında, İsrail ürünlerine yönelik boykot çağrılarının şiddet içermediği sürece ifade özgürlüğü kapsamında korunması gerektiğine hükmetmiştir. Almanya’daki idari kararların bu mahkeme içtihadıyla çelişmesi söz konusudur. MSHS ve ilgili insan hakları komitesi içtihatları da siyasi boykot ve barışçıl protestolar için sağlıklı bir ortam tanınması gerektiğini vurgulamaktadır.¹¹⁶ Bu somut yargı örnekleri, 20/13627 sayılı “Bir Daha Asla Şimdi Olmayacak: Yahudi Yaşamını Korumak, Muhafaza Etmek ve Güçlendirmek” başlıklı önerenin antisemitizme karşı alınan kararlarda meşru bir hedef taşısa da ifade ve örgütlenme özgürlükleri açısından önemli oranlılık sorunları içerdiğini göstermektedir.

Önerenin neden olduğu bir hak ihlali de önemli haber kaynaklarında tartışılan, *Schelling Mimarlık Vakfı*’nın, BDS yanlısı bir açık mektuba imza atan Britanyalı sanatçı James Bridle’e verilen ödülü, federal meclisin söz konusu antisemitizm önergesini gerekçe göstererek iptal etmesidir.¹¹⁷ Söz konusu önerge ayrıca IHRA ta-

113 <https://www.gesetze-bayern.de/Content/Document/Y-300-Z-BECKRS-B-2023-N-16396?hl=true>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025); <https://elsc.support/more-and-more-german-courts-confirm-the-right-to-bds/>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

114 <https://electronicintifada.net/blogs/adri-nieuwhof/munich-anti-bds-policy-illegal-german-federal-court-rules>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

115 <https://anayasagundemi.com/2020/07/10/ihamin-baldassi-ve-digerleri-v-fransa-kararinin-ozet-cevirisi-israilden-ithal-edilen-urunleri-boykot-eden-bds-hareketi-aktivistlerinin-yeterli-dayanaktan-yoksun-cezai-mahk/>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

116 <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%222002-12849%22%5D%7D>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

117 <https://www.theguardian.com/world/2024/nov/18/german-architecture-award-rescinded-bri>

nımını benimseyerek antisemitizme karşı sert bir yaklaşım getirmektedir. Ancak eleştirmenler, özellikle İsrail'e yönelik meşru eleştirinin de bu tanım çerçevesinde yasaklanabileceği endişesini vurgulamaktadır. Yine özellikle kültür ve akademi alanlarında olabilecek müdahalelere dikkat çekilmektedir.¹¹⁸

Önerge, antisemitizmle mücadele amacıyla BDS hareketini “antisemitik” olarak nitelendirmekte ve kamu fonları ile kamu mekânlarının bu hareketle bağlantılı aktörlere tahsis edilmesini yasaklamaktadır. Bu durum örgütlenme özgürlüğü bakımından ciddi kısıtlamalar doğurmaktadır. BDS'ye yönelik kamu fonu ve mekân tahsisi yasağı, devletin tarafsızlık yükümlülüğüyle bağdaşmayan dolaylı özgürlük kısıtlamasıdır. MSHS barışçıl toplanma özgürlüğünü md. 21 ve örgütlenme özgürlüğünü md. 22 ile güvence altına almaktadır.¹¹⁹ BDS'ye yönelik yasaklar, belirli bir politik görüşü hedef alması sebebiyle ayrımcı niteliktedir. Bu tür sınırlamalar, uluslararası insan hakları hukukunda öngörülen meşru sınırlama kriterlerini karşılamamaktadır. Son olarak BDS yasağı, hukuki toplanma ve örgütlenme özgürlüklerinin ihlaline yol açar. Bu hakların sınırlandırılması yalnızca kanunla, demokratik bir toplumda gerekli ve orantılı gerekçelerle mümkün olabilir. Ancak uluslararası insan hakları hukuku açısından, barışçıl siyasi boykot çağrılarının yasaklanması meşru bir sınırlandırma olarak kabul edilmemektedir.

Bunun dışında uluslararası örgütler de BDS hareketi ile ilgili raporlar yayınlamışlardır. İnsan Hakları İzleme Örgütü (Human Rights Watch [HRW]), 213 sayfalık raporunda,¹²⁰ İsrail'in Filistinlilere yönelik uyguladığı ayrımcılık ve zulüm suçlarını belgelemektedir. Raporda, BDS hareketinin ifade özgürlüğü kapsamında korunması gerektiği vurgulanmaktadır. Benzer şekilde, Uluslararası Af Örgütü (Amnesty International) de ABD Dışişleri Bakanlığı'nın BDS hareketini antisemitik olarak nitelendirerek destekleyen kuruluşların fonlarını kesme planını eleştirmiştir. Kuruluş, bu yaklaşımın ifade özgürlüğünü ihlal ettiğini ve insan hakları savunucularını hedef aldığını belirtmektedir.¹²¹

tish-artist-israel-boycott-vow-james-bridle, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

118 <https://www.welt.de/kultur/article254348936/Antisemitismus-Resolution-Bundestag-fasst-Judenhasser-nicht-mehr-mit-Samthandschuhen-an.html>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

119 Bkz., Raporun 2.2.4. bölümünde maddeler işlenmiştir.

120 <https://www.hrw.org/report/2021/04/27/threshold-crossed/israeli-authorities-and-crimes-apartheid-and-persecution>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

121 <https://www.amnesty.org/en/latest/press-release/2020/11/state-departments-attack-on-the-bds-movement-violates-freedom-of-expression-and-endangers-human-rights-protection/>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

Değerlendirme

Almanya'da Filistin yanlısı görüş ve protestolara yönelik uygulamaların ifade özgürlüğü, toplanma özgürlüğü, din ve vicdan özgürlüğü, eşitlik ilkesi, ayrımcılık yasası, özgürlük ve güvenlik hakkı gibi temel hak alanlarında sistematik ihlallere yol açtığı görülmektedir. Bu ihlaller hem Alman Anayasası hem de AİHS, MSHS, ICESCR,¹ CEDAW ve 1951 Cenevre Sözleşmesi gibi bağlayıcı uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış haklarla açıkça çelişmektedir.

WOLAS izleme biriminin saha gözlemleri ve tanık beyanlarına göre Filistin yanlısı protestolarda ters kelepçe, sürükleme, gözaltı, kayıt ve fişleme gibi uygulamalar sistematik hâle gelmiştir. Gösterilerin engellenmesi, yürüyüşlerin iptali ve protestocuların “sabit alanlara” zorlanması, barışçıl toplanma özgürlüğünü ihlal etmektedir. Fiziksel şiddet, biber gazı ve keyfî gözaltılarsa özgürlük ve güvenlik hakkını zedelemektedir.

Protestolarda atılan “Nehirden Denize Özgür Filistin”, “Soykırım” veya “Terörist İsrail” gibi sloganların yasaklanması, ifade özgürlüğünün doğrudan ihlalidir. AİHM'in *Handyside v. Birleşik Krallık* kararında da belirtildiği üzere, ifade özgürlüğü yalnızca toplum tarafından kabul edilen düşünceleri değil, aynı zamanda “rahatsız eden, şoke eden veya inciten” fikirleri de korur. Dolayısıyla bu sloganların yasaklanması ve yalnızca bunların kullanımı gerekçe gösterilerek polisin şiddet uygulaması, demokratik toplumda gerekli ve orantılı bir müdahale değildir.

Kişilerin, Filistin'i destekleyen paylaşımları veya görüşleri, şiddet çağrısı veya nefret söylemi içermemekle birlikte hukuka uygun bir biçimde İsrail'in insan hakları ihlallerini eleştirmektedir. Dolayısıyla bu ifadelerin cezalandırılması, orantısız bir müdahale anlamına gelmektedir. Aynı zamanda dolaylı yoldan bir siyasi görüşe dayalı ayrımcılık örneğidir. Almanya'daki *Genel Eşit Muamele Yasası* (Allgemeines Gleichbehandlungsgesetz, AGG) uyarınca, kişilerin dünya görüşü veya siyasi kanaatleri nedeniyle farklı muameleye tabi tutulmaları yasaktır. İsrail lehine düşüncelerini

1 Birleşmiş Milletler, *Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi (ICESCR)* (16 Aralık 1966) <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-economic-social-and-cultural-rights>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

dile getiren kamu görevlileri herhangi bir yaptırımla karşılaşmamaktadır. Bu durum, seçici ve tek taraflı bir siyasi baskı mekanizmasının işlediğini göstermektedir. Böylelikle, Almanya'nın tarafsız kamu hizmeti anlayışı fiilen ihlal edilmekte ve ifade özgürlüğü yalnızca belirli politik görüşlere tanınan bir ayrıcalığa indirgenmektedir.

Alman mahkemeleri, "Nehirden Denize Özgür Filistin" sloganı konusunda çelişkili kararlar vermiştir.² Düsseldorf ve Duisburg mahkemeleri sloganın kolluk tarafından güvenlik gerekçesiyle kullanılmasına izin verilmemesini hukuka uygun bulurken Bremen ve Münih mahkemeleri, şiddet çağrısı içermediğini belirterek yasaklamaları hukuka aykırı bulmuştur. Frankfurt ve Kassel ise "antisemitik tehlike" gerekçesiyle sınırlı yasaklamaları onaylamıştır. Bu çelişkiler, ifade özgürlüğünün keyfî biçimde sınırlandırılmasına ve hukuki öngörülebilirliğin zayıflamasına yol açmaktadır.

Filistin yanlısı sloganların otomatik olarak antisemitizmle özdeşleştirilmesi, Müslümanlara yönelik baskılar ve başörtülü kadınlara karşı ayrımcı uygulamalar, eşitlik ilkesini, ayrımcılık yasağını ve din özgürlüğünü ihlal etmektedir. Protestocuların fişlenmeleri, gözetim altında tutulmaları ve "terörist" damgasıyla yaftalanmaları da hem özel hayatın gizliliği hem de itibar hakkı açısından ciddi bir müdahaledir.

Özel eğitim kurumlarına yönelik aşırı bürokratik engeller eğitim hakkını fiilen kısıtlamakta Filistin yanlısı dernek ve kuruluşlara yönelik kapatma veya faaliyet sınırlamalarıysa örgütlenme özgürlüğünü zedelemektedir.

Mülteci ve göçmen hakları açısından, protestolara katılan yabancı uyruklu kişilerin veya göçmenlerin, söz konusu etkinlikler nedeniyle "terörizmle" ilişkilendirilmesi, iltica süreçlerinde baskı yaratmakta ve sığınma haklarının etkin kullanımını tehlikeye atmaktadır. Bu süreç, uluslararası koruma ve geri göndermeme ilkesinin ihlali riskini ortaya çıkarmaktadır.

20/13627 sayılı "Bir Daha Asla Şimdi Olmayacak: Yahudi Yaşamını Korumak, Muhafaza Etmek ve Güçlendirmek" başlıklı önerge, çelişkili bir konum sergilemektedir. Önerge, antisemitizme karşı koruma amacıyla kaleme alınmış olsa da uygulamada BDS hareketi ve Filistin yanlısı sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerini kısıtlamayı öngörmektedir. Dolayısıyla ifade özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü, toplantı ve gösteri özgürlüğü ile eşitlik ilkeleri açısından sınırlandırıcı bir rol oynamaktadır. Oysa mahkeme içtihatları, devletin veya yerel idarelerin yalnızca istisnai ve somut

2 WELT, "Gericht untersagt Verwendung der Parole 'From the river to the sea'",(25 Eylül 2024, Almanya),<https://www.welt.de/politik/deutschland/article253707946/Antiisraelischer-Slogan-Gericht-untersagt-Verwendung-der-Parole-From-the-river-to-the-sea.html>, (Erişim tarihi: 4 Aralık 2025).

tehlike hâllerinde müdahale edebileceğini ve genelleme yaparak grupları dışlamayacağını açıkça ortaya koymaktadır. Bu durum, Federal Meclis'in önergesi ve Almanya'daki yerleşik mahkeme uygulamaları arasında doğrudan bir hukuki çelişki oluşturmakta ve demokratik hakların korunması açısından ciddi kaygılar doğurmaktadır.

Sonuç olarak, mevcut yargısal uygulamalar, Almanya'da barışçıl Filistin destekçisi söylemlerin ifade özgürlüğü ve toplanma hakkı çerçevesinde korunması yönünde standartların netleştirilmesine ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Ayrıca bahsedilen mahkeme kararları, ifade özgürlüğü ve demokratik protesto hakkı üzerindeki olası ihlalleri ortaya koymakta ve reform ihtiyacını doğrulamaktadır.

Öneriler

İfade ve Gösteri Özgürlüğünün Güçlendirilmesi ve Dengeli Politikalar

- Barışçıl protestolara yönelik orantısız polis müdahalelerinin önlenmesi için bağımsız ve şeffaf bir denetim mekanizması kurulmalıdır.
- Polis ve güvenlik güçleri için ulusal düzeyde açık yönergeler belirlenerek, ifade ve toplanma özgürlüğüne yönelik müdahalelerde orantılılık ve hukuka uygunluk esas alınmalıdır.
- Protestolarda kullanılan sloganların veya eleştirel ifadelerin otomatik olarak suç unsuru olarak değerlendirilmesi uygulamasına son verilmelidir.
- Filistin yanlısı barışçıl gösterilerde antisemitik bir söylem tespit edilmediği sürece, göstericilerin demokratik haklarının engellenmemesi gerekir.
- Yasaklama ve müdahale kararları somut delillere dayandırılmalı; keyfî uygulamalardan kaçınılmalıdır.
- Antisemitizmle mücadele politikaları, toplumsal kutuplaşmayı derinleştirmeyecek biçimde uygulanmalıdır.
- Kamuoyuna yönelik eğitim programları hem antisemitizm hem de İslamofobi karşıtı farkındalığı artıracak şekilde düzenlenmelidir.
- Almanya Federal Hükûmeti ve ilgili kamu kurumları, kamu görevlilerinin siyasi görüşlerini özgürce ifade edebilmelerini güvence altına alacak politikalar geliştirmelidir. Özellikle uluslararası insan hakları eleştirilerini ve demokratik tartışmaları cezalandıran uygulamalardan kaçınılmalıdır.
- Antisemitizmin tanımlanmasında kabul edilen IHRA tanımı, salt İsrail karşıtlığının bu kapsama girmeyeceği şekilde sınırlandırılmalı veya JDA'nın antisemitizm tanımı resmî olarak kabul edilmelidir.
- Temel hakları kısıtlayıcı ve ayrımcı bir içerik barındıran 20/13627 sayılı "Bir Daha Asla Şimdi Olmayacak: Yahudi Yaşamını Korumak, Muhafaza Etmek ve Güçlendirmek" başlıklı önerge kaldırılmalıdır.

Din ve İnanç Özgürlüğünün Korunması

- Devletin ibadet ve ifade biçimlerine müdahale etmemesi, imam veya vaizlerin fişlenmesinin önlenmesi için yasal güvenceler güçlendirilmelidir.
- Din ve vicdan özgürlüğünü güvence altına alan Alman Anayasası md. 4, MSHS md. 18 ve AİHS md. 9 ile uyumlu olarak izleme ve denetim mekanizmaları yeniden düzenlenmelidir.
- Hem antisemitizm hem de İslamofobi karşıtı politikaların toplum tabanında destek bulabilmesi için Yahudi ve Müslüman topluluklar başta olmak üzere, farklı toplumsal gruplar arasında diyalog ve iş birliği programları teşvik edilmelidir.

Siyasi Görüş ve Ayrımcılığın Önlenmesi

- Siyasi görüş veya etnik/kültürel kimlik temelinde ayrımcılığa yol açan uygulamalara (ör. vatandaşlık başvurularında İsrail'e muhalif olmama koşulu, işten uzaklaştırmalar, disiplin cezaları) son verilmelidir.
- Devlet ve kurumlar, tüm vatandaşlara eşit muamele ilkesini güvence altına alacak mekanizmalar tesis etmelidir (Alman Anayasası md. 3, MSHS md. 26, ICERD).
- Kamu görevlilerine uygulanan yaptırımların siyasi görüşlere göre seçici biçimde uygulanması engellenmeli, eşit muamele ilkesi titizlikle gözetilmelidir.

Akademik Özgürlük ve Medya Çoğulculuğunun Güçlendirilmesi

- Akademisyenlerin ve uluslararası konuşmacıların görüşlerini paylaşmalarının önündeki engeller kaldırılmalı, sınır dışı edilme ve sansür uygulamaları gözden geçirilmelidir.
- Devlet destekli medya ve kamu yayıncılığı, farklı görüşlerin temsilini sağlayacak şekilde düzenlenmeli ve ifade çeşitliliğini artıracak yasal düzenlemeler hayata geçirilmelidir.

İçtihatların ve Uluslararası Standartların Uygulanması

- AİHM kararları (ör. Kudrevičius v. Litvanya, Bukta v. Macaristan) temel alınarak, barışçıl protestolara katılımın cezalandırılmayacağı açık bir şekilde iç hukuka aktarılmalıdır.
- Alman yasaları, protestoların kriminalize edilmesini önleyecek şekilde güncellenmeli ve ulusal mahkemeler ile güvenlik güçleri bu standartlara göre eğitilmelidir.

Bağımsız İzleme ve Denetim Mekanizması

- Hak ihlallerini tespit edecek ve değerlendirecek bağımsız bir gözlem birimi kurulmalı hem federal hem de eyalet düzeyinde raporlamalar şeffaf bir şekilde kamuoyuna sunulmalıdır.
- Uluslararası insan hakları mekanizmalarıyla iş birliği güçlendirilip Almanya'daki uygulamaların uluslararası standartlarla uyumu denetlenmelidir.

Örgütlenme ve Toplanma Özgürlüğünün Güçlendirilmesi

- Federal Meclis'in 20/13627 sayılı önergesinin uygulanması sırasında barışçıl protestoların otomatik olarak suç unsuru veya antisemitik eylem olarak değerlendirilmesini önleyecek net ve bağlayıcı kriterler belirlenmelidir.
- Siyasi partiler, sivil toplum kuruluşları ve bağımsız grupların etkinliklerinde devlet müdahalesi yalnızca orantılı ve hukuka uygun koşullarda olmalıdır.
- Polis ve güvenlik güçleri, toplu gösterilerde orantısız güç kullanımını engelleyecek şekilde eğitilmeli ve bağımsız bir denetim mekanizması kurulmalıdır.

Siyasi ve Ekonomik Hakların Korunması

- 20/13627 sayılı önerge kapsamında ortaya çıkan keyfî yaptırımlar veya disiplin cezaları, işten uzaklaştırmalar ve ekonomik yaptırımlar gözden geçirilmeli; mülkiyet hakları ve sözleşme özgürlüğü ihlallerine yol açan uygulamalar ortadan kaldırılmalıdır.
- Vatandaşların ve örgütlerin siyasi görüşleri nedeniyle ekonomik veya hukuki dezavantajlarla karşılaşmaları engellenmeli, şeffaf ve denetlenebilir mekanizmalar tesis edilmelidir.

Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik Mekanizmaları

- Önergenin uygulanması ile ilgili tüm kararlar ve polis müdahaleleri şeffaf bir şekilde raporlanmalı, bağımsız denetim ve itiraz mekanizmaları ile denetlenebilir olmalıdır.
- İhlal iddiaları için hızlı ve bağımsız şikâyet süreçleri tesis edilmeli, mağdurların hak arama yolları kolaylaştırılmalıdır.
- Yetkililer ve kolluk güçleri, antisemitik eylem ile meşru eleştiriyi ayırabilecek şekilde eğitilmelidir.

- “ılımlılık kuralı”, çerçevesinde tarafsızlık ve sadakat yükümlülükleri ile iyi davranış kurallarının uygulanması, uluslararası standartlarla uyumlu ve orantılı olmalıdır. Bu kurallar, sadece fiilen görevle bağdaşmayan eylemleri kapsamalı; demokratik eleştiriler ve sembolik ifadeler cezalandırılmamalıdır.
- Melanie Schweizer gibi hakları ihlal edilen kamu görevlilerinin başvurabileceği etkili hukuki yolların ve tazminat mekanizmalarının varlığı güvence altına alınmalıdır. Ayrıca, benzer vakaların önlenmesi için denetim ve şeffaflık mekanizmaları güçlendirilmelidir.
- BDS veya Filistin yanlısı etkinliklere yönelik otomatik suçlama yaklaşımı terk edilmelidir.

Hukuki Eğitim ve Farkındalık

- Yerel yönetimler, güvenlik güçleri ve mahkemeler hem Alman Anayasası hem de AİHS kapsamında ifade, örgütlenme ve mülkiyet haklarıyla ilgili standartlar konusunda eğitim almalıdır.
- Barışçıl gösterilerde hukuka aykırı sınırlamaların önlenmesi için uygulama rehberleri hazırlanmalıdır.

Almanya'nın Filistin'deki İnsan Hakları İhlallerine Karşı Sorumluluğu

- WOLAS olarak, Almanya'yı hdevlet ve toplum düzeyinde, Filistin'de İsrail tarafından gerçekleştirilen ağır insan hakları ihlallerine ve soykırım girişimlerine karşı daha duyarlı ve tepkili olmaya davet ediyoruz. Uluslararası insan hakları hukuku çerçevesinde, Almanya'nın Holokost sonrası üstlendiği tarihsel sorumluluk, yalnızca antisemitizme karşı değil, evrensel insan haklarının korunması yönünde de yükümlülükler getirmektedir. Bu bağlamda, BM Soykırımı Önleme ve Cezalandırma Sözleşmesi (1948), BM Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi (MSHS, 1966, md. 6 ve 7) ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS, md. 2 ve 3), devletlere yaşam hakkını, işkence ve insanlık dışı muameleyi önleme sorumluluğu yüklemektedir.
- Almanya'nın bu sorumluluğu, devlet politikalarında, diplomatik girişimlerde ve kamuoyunu bilgilendirme süreçlerinde açık şekilde yansıtılmalıdır. Toplumun bilinçlendirilmesi, uluslararası hukukun ve temel hakların evrensel değerlerinin uygulanmasını güçlendirerek, Almanya'nın demokratik ve hukuki değerleriyle tutarlı bir duruş sergilemesine katkı sağlayacaktır.

Sonuç

Alman Ceza Kanunu'nda antisemitizmle doğrudan bağlantılı birçok düzenleme yer almaktadır. Alman Ceza Kanunu'nun halkı kin ve düşmanlığa tahrik eden ifade ve eylemleri düzenleyen 130. maddesinin (§130 StGB) 1 ve 2. fıkralarında yapılan değişiklikler, İsrail'in "var olma hakkının" inkarını ya da İsrail devletinin yıkılmasına çağrı niteliğindeki ifade ve eylemleri, suçun kapsamına dahil edecek şekilde genişletilmesini teşvik etmiştir.¹ Bu maddeler esas itibarıyla Yahudi topluluğunu hedef alan nefret söylemi ve şiddet çağrılarını cezalandırmaya yöneliktir. Ancak Almanya'da Filistin'e destek gösterilerinde kullanılan kefiye ve "Özgür Filistin" gibi sloganlar veya Filistin bayraklarının açılması, polis tarafından çoğu zaman antisemitik eylem gerekçesiyle engellenmektedir. Oysa ki Filistin'e destek ifadeleri, kendi başına Yahudilere karşı nefret söylemi değildir. "Özgür Filistin" sloganı, bir halkın kendi kaderini tayin hakkına ve uluslararası hukuka dayalı bir siyasi taleptir. Bu sloganın md. 130 kapsamındaki antisemitik nefret suçu olarak değerlendirilmesi hukuken temelsizdir. Kefiye veya Filistin bayrağı gibi semboller antisemitik semboller değildir. Bunlar tarihsel ve kültürel semboller olup Nazi sembolleri ya da nefret ideolojileriyle kıyaslanamaz. Dolayısıyla md.86/a'da düzenlenen yasaklı semboller kapsamına girmezler. İfade özgürlüğü, Alman Anayasası'nın temel güvencelerinden biridir. Uluslararası sözleşmeler (AİHS md. 10, BM Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi md. 19) de aynı şekilde siyasi ifade özgürlüğünü korur. Filistin'e destek eylemleri bu güvenceler altındadır.

Antisemitizmle mücadele gerekçesi, Filistinlilerin maruz kaldığı hak ihlallerini göz ardı etmek veya bu ihallere karşı barışçıl dayanışmayı suç saymak amacıyla kesinlikle kullanılamaz. Alman ceza hukukundaki antisemitizmle ilgili hükümler, ayrımcılık yasağına aykırılığına yönelik tartışmalar bir yana, Yahudi toplumunun güvenliği ve insan onurunu korumak amacıyla getirilmiştir. Bunların Filistin lehine barışçıl gösterileri bastırmak için kullanılması hukuki sınırların aşılması anlamına gelir.

1 Esra Özen, "Siyonizm Karşıtı Görüşlerin Düşünce ve İfade Özgürlüğü Kapsamında Korunması: *Miller v University of Bristol* İş Mahkemesi Kararı", *Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, (2025), 74, 911-945, 932.

“Özgür Filistin” sloganı atmak, kefiye takmak veya Filistin bayrağı taşımak antisemitik bir eylem değildir. Bu nedenle bu tür sembollerin ve barışçıl gösterilerin polis tarafından engellenmesi, hem Alman Ceza Kanunu’nun ruhuna aykırı hem de anayasal ifade özgürlüğü güvencelerine açıkça aykırıdır. Almanya’da Filistin yanlısı protestolara yönelik polis müdahaleleri ve idari uygulamalar, ifade, toplanma, din ve vicdan özgürlükleri ile eşitlik ve ayrımcılık yasağı başta olmak üzere birçok temel hakkı ihlal etmektedir. Mahkemeler arasındaki çelişkili kararlar hukuki öngörülebilirliği zayıflatmakta, barışçıl protestoları caydırmakta ve demokratik alanı daraltmaktadır. İfade edilebilir ki Almanya’nın söz konusu uygulamaları politik bir amaç taşımakta; bu nedenle, Alman Anayasası, AİHS, MSHS ve diğer uluslararası insan hakları belgeleriyle bağdaşmadığı gibi barışçıl ifade ve toplanma haklarını ihlal etmekte ve demokratik toplum standartlarının aşındırılmasına hizmet etmektedir.

Yahudi düşmanlığı (antisemitizm) ve Siyonizm karşıtlığı arasındaki farkın yanlış şekilde eşleştirilmesi, Siyonizm eleştirisinin ırkçı bir yaklaşım olarak değerlendirilip ifade özgürlüğü kapsamında dışlanmasına yol açabilir. Önceki bölümlerde değindiğimiz, AİHM’in Miller v. Bristol Üniversitesi davası buna güzel bir örnek teşkil etmektedir. Miller, Siyonizmi emperyalist ve ırkçı bir politika olarak eleştirmiş; bu eleştirilerini akademik çalışmalar ve uluslararası insan hakları raporlarıyla desteklemiştir. Mahkeme, bu değerlendirme ile düşünce ve ifade özgürlüğünü koruyarak, çoğulcu ve demokratik toplum yapısının sürdürülmesine katkı sağlamıştır.²

Bu raporda, Almanya’da barışçıl protestolara yönelik polis müdahaleleri, gözaltılar ve diğer sindirme politikaları gibi temel hak ihlalleri tespit edilmiş, antisemitizmle mücadele ile ifade özgürlüğü arasındaki dengenin ciddi şekilde sarsıldığı gözlemlenmiştir. Yapılan incelemeler, Almanya’daki uygulamalarda ifade, örgütlenme ve toplanma özgürlüklerinin ihlal edildiğini ve antisemitizmle mücadele politikalarının demokratik çerçeveden sapma riskleri taşıdığını ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda; Antisemitizme karşı mücadele ancak hukuki kaideler ve demokratik sınırlar içinde yürütüldüğü sürece meşrudur. Bu mücadelenin, Almanya’da gerçekleştirilen, Gazze’deki ağır uluslararası hukuk ihlallerine dikkat çeken barışçıl protestoları susturma aracına dönüştürülmesi endişe vericidir. Almanya, antisemitizmle mücadele adına temel hak ve özgürlükleri ihlal ederek kendi demokratik değerlerini inkâr etme durumu içindedir. Antisemitizme karşı mücadele, tarihsel sorumluluk bağlamında elbette ki önemlidir; ancak bu mücadele, demokratik hak ve özgürlüklerin özünü zedeleyecek biçimde araçsallaştırılamaz.

2 Özen, “Siyonizm Karşısı Görüşlerin...” (n 127).

Almanya’da, barışçıl protestolara “antisemitizm” gerekçesiyle orantısız polis müdahaleleri insan hakları ihlalidir. Antisemitizmle mücadele amacıyla kabul edilen 20/13627 sayılı önerenin, uygulamada ciddi orantısızlıklar barındırdığı görülmektedir ve akademik-sanatsal alanda meşru eleştirilerin sansürlenmesine yol açmaktadır. Bu durum, hem demokratik çoğulculuk hem de temel hakların korunması açısından kaygı vericidir. Bunun yanında resmî alanlarda muğlak ve kötüye kullanıma açık olan IHRA’nın antisemitizm tanımının kabul edilmesi ifade özgürlüğünü önemli ölçüde kısıtlamaktadır.

Antisemitizme karşı mücadele hukuki ve demokratik çerçevede sürdürüldüğü ölçüde meşrudur. Ancak bu mücadelenin, Gazze’deki ağır uluslararası hukuk ihlallerine dik kat çeken barışçıl protestoları bastırma işlevi görmesine izin verilemez. Aksi hâlde Almanya, Holokost sonrası üstlendiği tarihsel sorumluluğu yerine getirirken aynı zamanda temel hak ve özgürlükleri ihlal eden bir ikileme karşı karşıya kalacaktır. Berlin başta olmak üzere birçok şehirde polis, barışçıl protestolara katılan sivillere yönelik kötü muamelede bulunmakta; gözaltılar, zor kullanma ve sindirme politikaları giderek yaygınlaşmaktadır. Gazze’deki soykırıma karşı çıkan protestocuların suçlu olarak görülmesi ve polis şiddeti raporda çokça vurgulandığı üzere temel haklar noktasında Almanya’nın sınıfta kalmasına neden olan hususlardır. Bu bağlamda WOLAS, Almanya’yı antisemitizmle mücadelede insan hakları hukuku, demokratik çoğulculuk ve temel özgürlüklerle uyumlu bir yaklaşım benimsemeye davet etmektedir.

Filistin’e destek amacıyla düzenlenen barışçıl protestolarda, antisemitik bir söylem, duruş veya şiddet eylemi tespit edilmemesine rağmen, katılımcılar sıklıkla “antisemitik propaganda” suçlamasıyla karşı karşıya kalmış, birçok gösteri keyfî biçimde yasaklanmış ya da polis müdahalesiyle dağıtılmıştır. Buna rağmen, Alman Federal Meclisi’nin 20/13627 sayılı önergesi, BDS hareketi ve Filistin dayanışma eylemlerini “antisemitik eğilimler” ile ilişkilendirerek, bu alanlarda ifade ve toplanma özgürlüğünü ciddi biçimde daraltmıştır. Bu önerge, görünürde antisemitizme karşı mücadele amacı taşımakla birlikte, meşru eleştirileri ve Filistin’le dayanışma çağrılarını antisemitizmle özdeşleştirme riski barındırmaktadır. Bu durum yalnızca demokratik tartışma ortamını zayıflatmakla kalmamakta, aynı zamanda Almanya’daki Müslüman topluluklara ve Filistin yanlısı aktivistlere yönelik İslamofobik tutumları besleme potansiyeli taşımaktadır. Dolayısıyla, Federal Meclis’in 20/13627 sayılı önergesi, antisemitizme karşı koruma sağlamaktan çok, politik çoğulculuğu ve ifade özgürlüğünü sınırlandıran, toplumsal kutuplaşmayı derinleştiren bir etki yaratmaktadır. Gerçek bir antisemitizmle mücadele politikası, eleştirel düşüncüyü bastırmak yerine, farklı kimliklerin ve görüşlerin barışçıl biçimde ifade edilmesini güvence altına almalıdır.

Almanya'da Filistin yanlısı gösterilere ve siyasi ifadelere yönelik polis müdahaleleri, demokratik tartışma alanını daraltmakta ve hukukun evrensel ilkeleri ile çelişmektedir. Bu uygulamalar, bireysel hak ihlallerinin ötesinde, dünya barışı ve adaletin tesisi açısından da olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Bu tür müdahaleler, uluslararası toplumun çatışma ve insan hakları ihlallerini denetleme kapasitesini zayıflatmakta, İsrail-Filistin bağlamında eşitlik ve tarafsızlığa dayalı adalet anlayışını erozyona uğratmaktadır. Dünya barışı açısından kritik olan, tarafsız, şeffaf ve hukuka uygun tartışma ortamlarının korunması gerekliliği, bu müdahalelerle zedelenmektedir. WOLAS, Almanya makamlarını, ifade özgürlüğünü ve demokratik katılımı güvence altına alacak politikalar geliştirmeye, polis müdahalelerinin uluslararası insan hakları standartlarıyla uyumlu olmasını sağlamaya çağırmaktadır. Evrensel adalet ve sürdürülebilir barış, yalnızca şeffaf ve eşitlikçi kamusal alanların korunmasıyla mümkün olacaktır.

Sonuç olarak bu rapor, Almanya bağlamında insan hakları hukuku ile demokratik uygulamaların kesişiminde ortaya çıkan pratik sorunlara ve antisemitizmle mücadele ile demokratik hak ve özgürlükler arasındaki güncel tartışmalara katkı sunmaktadır.

Bu yönüyle rapor, hem akademik literatür hem de politika yapıcılar için başvuru kaynağı olarak değerlendirilebilecek niteliktedir.

Ekler

Bu raporun ekler kısmında, Almanya'da Filistin'i destekleyen göstericilere yönelik güvenlik güçleri müdahaleleri ve bunlara ilişkin hak ihlalleri belgelenecektir. Burada yer verilen materyaller, ağırlıklı olarak sosyal medya platformlarında (Instagram, YouTube, Twitter/X, Facebook) paylaşılan görüntüler, haberler ve tanıklıklardan derlenmiştir.

Söz konusu belgeler, ifade özgürlüğü ve toplanma özgürlüğü başta olmak üzere Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10 ve 11. maddelerinde güvence altına alınan temel hakların kullanımına yönelik kısıtlamaların somut örneklerini göstermektedir. Ekler, aynı zamanda Almanya'da kamu düzeni ve güvenliği gerekçesiyle gerçekleştirilen müdahalelerin orantılılık ve gereklilik ilkeleri açısından tartışılabilir yönlerini ortaya koymaktadır.

Bu kapsamda yer alan içerikler, raporda ele alınan analizlerin pratik düzeydeki yansımalarını göstermek amacıyla sunulmakta olup yalnızca belgelenmiş ihlallerin hukuki ve toplumsal boyutunu görünür kılmayı hedeflemektedir.

Öte yandan, günümüzde sosyal medya, küresel ölçekte bilgi ve iletişimin en hızlı kanallarından biri haline gelerek dünyadaki gelişmelerin eşzamanlı olarak paylaşılmasına imkân tanımıştır. Bu nedenle sosyal medya içerikleri, yalnızca toplumsal hafızanın bir parçası değil, aynı zamanda akademik çalışmalarda, insan hakları raporlarında ve hukuki belgelerde önemli bir kaynak ve delil niteliği taşımaktadır. Bu raporda kullanılan sosyal medya verileri de, sahada yaşanan gelişmelerin doğrudan ve zamansal olarak belgelendiği örnekler olarak değerlendirilmektedir.

Özellikle ekler kısmında yer alan sosyal medya görüntülerinde, polisin yalnızca kefiye takan, Filistin renklerini taşıyan kıyafet giyen veya "Özgür Filistin" ifadesini dile getiren kişilere doğrudan müdahale ettiği; bu kişilerin darp edildiği veya gözaltına alındığı görülmektedir. Oysa belgelenen gösterilerin tümü barışçıl niteliktedir; katılımcılar arasında her yaş grubundan sivil yer almakta olup hiçbirinin silah ya da zarar verici herhangi bir eşya taşımadığı açıkça anlaşılmaktadır. Bu durum, demokratik bir toplumda barışçıl toplanma hakkının özüne yönelik ciddi ihlallerin göstergesi olarak dikkat çekmektedir.

WOLAS olarak bu raporda, belgelenen hak ihlallerini yalnızca teorik düzeyde tartışmakla yetinmeyerek aynı zamanda sosyal medyada paylaşılan görüntüler ve tanıklılıklarla somut biçimde ortaya koymayı amaçladık. Bu görsel ve dijital veriler, barışçıl gösterilere yönelik müdahalelerin doğrudan kanıtı olarak değerlendirilmekte ve raporun analitik bulgularını desteklemektedir. Böylece, Almanya'daki mevcut uygulamaların insan hakları standartlarıyla olan çelişkisi daha görünür kılınmıştır.

Bu raporda kullanılan sosyal medya videoları, ya protestolarda yaşanan ihlalleri belgelemek isteyen bireysel kullanıcı hesaplarından ya da insan hakları savunucularına ait hesaplardan paylaşılmıştır. Söz konusu içerikler, herkese açık profiller aracılığıyla yayınlandığından, WOLAS olarak bu materyalleri kullanmamız hukuki açıdan herhangi bir sakınca taşımamaktadır.

Göstericilere Yapılan Polis Müdahalelerinin Sosyal Medya Görüntüleri



<https://www.instagram.com/reel/DOEx5jQDGDw/?igsh=MW1yamd6OWgyc3lxaw%3D%3D>
Ekim 2025, Berlin.



<https://www.instagram.com/reel/DN1WDVzUIBT/?igsh=MTRqam1odjNwYmhxZg%3D%3D>
Ağustos 2025, Berlin.



<https://www.instagram.com/reel/DMasHfAtxmj/?igsh=Y3ZwY3dpMXZrZW1>
Temmuz 2025, Berlin.



<https://www.instagram.com/reel/DCce87-tY6P/?igsh=NWZkMjdjNnV2eHA4>
16 Kasım 2024, Berlin.



<https://www.instagram.com/reel/DMVQuhDyPH7/?igsh=MWJyZGV2Mzh2MTJ0bA%3D%3D>
20 Temmuz 2025, Berlin.



<https://www.instagram.com/reel/DOcejXejM3X/?igsh=ZTQ0MjU5YWdxMmlw>
1 Eylül 2025, Berlin.



<https://www.instagram.com/reel/DN6dm7AjK3V/?igsh=Njd3cHntZHduc3N4>
Ağustos 2025, Berlin.



<https://www.instagram.com/p/DOBavL4DPiP/?igsh=MWFhZG13cHRydGxzdQ%3D%3D>
1 Eylül 2025 Berlin.



<https://www.instagram.com/reel/DN6RxPhjPzp/?igsh=MXg5djlnbnFucjMx>
Ağustos 2025, Berlin.



<https://www.youtube.com/shorts/Df15KrLOKfg>
Temmuz 2024, Berlin.



https://youtube.com/shorts/2IejkBN_PBo?si=auKqTzhYkfkj0WG
Eylül 2024, Berlin.



<https://www.youtube.com/shorts/xXAVaGZ9Bb8>
Temmuz 2025, Berlin.



<https://www.youtube.com/shorts/mHFWS7rMixk>
Mart 2024, Berlin.



<https://www.youtube.com/shorts/DNyCGAZamho>
Nisan 2024, Berlin.



<https://www.youtube.com/shorts/ZkigRiAJnew>
Ağustos 2025, Berlin.



<https://www.youtube.com/shorts/8tfdH2IH0U>
Temmuz 2025, Berlin.



<https://www.youtube.com/shorts/9azTdEkufeg>
Temmuz 2025, Berlin.



<https://www.youtube.com/watch?v=PwlVtMkkEw>
Eylül 2024, Berlin.



<https://www.youtube.com/shorts/dhmXHR4nAKY>
Mayıs 2024, Berlin.



<https://www.youtube.com/watch?v=I37RWmtIQOs>
Ekim 2023, Berlin.



<https://www.youtube.com/watch?v=in7CTnxVnk0>
Eylül 2024, Berlin.



<https://www.youtube.com/watch?v=mfs5pdT1V4I>
Haziran 2025, Berlin.

Kaynakça

- Al Jazeera, *Alman Polisinin Sivil Göstericileri Tutuklama Anı*, (11 Temmuz 2025, Berlin), <https://www.aljazeera.com/video/newsfeed/2025/8/11/german-police-make-arrests-at-protest-for-slain-al-jazeera-journalists#flips-6376804844112:0>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- Al Jazeera, *Punched, Choked, Kicked: German Police Crack Down on Student Protests*, (tarih yok, Berlin, Almanya), <https://www.aljazeera.com/features/2024/5/25/punched-choked-kicked-german-police-crack-down-on-student-protests>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- Alman Ceza Kanunu* (P D Plagemann çev.) İstanbul, Mayıs 2015.
- Alman Federal Meclisi, *Federal Almanya Cumhuriyeti Anayasası (Grundgesetz)*, (Mayıs 1949), <https://www.btg-bestellservice.de/pdf/80207000.pdf>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- Anayasa Gündemi, *İHAM'ın Baldassı ve Diğerleri v Fransa Kararının Özet Çevirisi*, (10 Temmuz 2020, İstanbul), <https://anayasagundemi.com/2020/07/10/ihamin-baldassi-ve-digerleri-v-fransa-kararinin-ozet-cevirisi-israilden-ithal-edilen-urunleri-boykot-eden-bds-hareketi-aktivistlerinin-yeterli-dayanak-tan-yoksun-cezai-mahk/>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- Anayasa Gündemi, *İHAM'ın Baldassı ve Diğerleri v Fransa Kararının Özet Çevirisi*, (10 Temmuz 2020), <https://anayasagundemi.com/2020/07/10/ihamin-baldassi-ve-digerleri-v-fransa-kararinin-ozet-cevirisi-israilden-ithal-edilen-urunleri-boykot-eden-bds-hareketi-aktivistlerinin-yeterli-dayanaktan-yoksun-cezai-mahk/>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- Arslan Z., "Temel Hak ve Özgürlüklerin Sınırlanması: Anayasanın 13. Maddesi Üzerine Bazı Düşünceler" (2002), *Anayasa Yargısı* 150.
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11. Maddesine İlişkin Rehber*, (31 Ağustos 2024), https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_art_11_tur, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, *11. ve 14. Protokoller ile Değiştirilen Metin*, (Roma, 1950), <https://www.yargitay.gov.tr/documents/AIHM.pdf>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Metni*, (4 Kasım 1950), https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_tur, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- BBC, *Germany Labels Israel Boycott Movement BDS Anti-Semitic*, (17 Mayıs 2019), <https://www.bbc.com/news/world-europe-48312928>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- Belling DW ve İnce N., "Türk-Alman Hukukunda Temel Hakların Özel Hukuk İlişkilerine Etkisi", *Legal Hukuk Dergisi* (2014), 12(137), 3-59.
- Birleşmiş Milletler, *Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi (ICESCR)*, (16 Aralık 1966), <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-economic-social-and-cultural-rights>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- Birleşmiş Milletler, *Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi (UDHR)*, Paris, 1948.
- Birleşmiş Milletler, *Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW)*, (18 Aralık 1979, New York), <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-elimination-all-forms-discrimination-against-women>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.

- Birleşmiş Milletler, *Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme (ICCPR)*, (16 Aralık 1966), <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-civil-and-political-rights>, Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025.
- Boycott, Divestment and Sanctions Movement, *BDS Resmî Web Sitesi*, (2 Temmuz 2025), <https://www.bdsmovement.net/>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- Çelik E., “İnsan Hakları Hukukunda İnsan Onurunun Yeri ve Rolü (The Place and Role of Human Dignity in Human Rights Law)”, *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, (2019), 9(2), 282-310.
- Deutscher Bundestag, *Drucksache 20/13627: Antrag der Fraktionen SPD, CDU/CSU, Bündnis 90/Die Grünen und FDP*, (5 Kasım 2024), <https://dserver.bundestag.de/btd/20/136/2013627.pdf>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- DW, *Germany Passes Controversial Antisemitism Resolution*, (11 Haziran 2024, Almanya), <https://www.dw.com/en/germany-passes-controversial-antisemitism-resolution/a-70715643>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- Ergüne E., “Tehlike Suçları Bağlamında Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik veya Aşağılama Suçları (TCK m 216)”, *İstanbul Hukuk Mecmuası*, (2020), 78(3) 1675.
- European Legal Support Center (ELSC), *More and More German Courts Confirm the Right to BDS*, (2022), <https://elsc.support/more-and-more-german-courts-confirm-the-right-to-bds/>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- Ezelin v France* App no 57675/00 (ECtHR, 2001).
- German Foreign Policy, *Berlin and Antisemitism (II)*, (20 Şubat 2025), <https://www.german-foreign-policy.com/en/news/detail/9875>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- Gillan and Quinton v United Kingdom* App no 4158/05 (ECtHR, Ocak 2010).
- Handyside v United Kingdom*, (1976), ECtHR, <https://www.unesco.org/en/legal-affairs/recommendation-concerning-status-higher-education-teaching-personnel>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- International Holocaust Remembrance Alliance, *IHRA Working Definition of Antisemitism*, (non-legally binding working definition, 26 Mayıs 2016), <https://holocaustremembrance.com/resources/working-definition-antisemitism>, Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025.
- Irish News, *Ambassador Contacts German Officials After Irish Activist Was Punched in the Face by Police*, (Ağustos 2025, Berlin, Almanya), <https://www.independent.ie/irish-news/ambassador-contacts-german-officials-after-irish-activist-punched-in-the-face-by-police-during-gaza-protest-in-berlin/a249856773.html>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- Jerusalem Declaration on Antisemitism, *Jerusalem Declaration on Antisemitism*, (25 Mart 2021), <https://jerusalemdeclaration.org/>, Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025.
- Karagözoğlu C., “Non-Refoulement İlkesinin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Çerçevesinde Uygulanması” (2023) 43(1) *Public and Private International Law Bulletin* 313–351 <https://doi.org/10.26650/ppil.2023.43.1203096> erişim tarihi: 4 Aralık 2025.
- Landgericht Berlin, *Pressemitteilung*, (tarih yok, Berlin, Almanya), <https://www.berlin.de/gerichte/presse/pressemitteilungen-der-ordentlichen-gerichtsbarkeit/2024/pressemitteilung.1458546.php>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- MEMO, *Germany: Federal Court Rules Anti-BDS Policy to Be ‘Unconstitutional’*, (26 Ocak 2022), <https://www.middleeastmonitor.com/20220126-germany-federal-court-rules-anti-bds-policy-to-be-unconstitutional/>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.
- Özen E., “Siyonizm Karşıtı Görüşlerin Düşünce ve İfade Özgürlüğü Kapsamında Korunması: *Miller v University of Bristol* İş Mahkemesi Kararı”, *Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, (2025), 74, 911-945.

Palestinian Prisoner Solidarity Network, *Samidoun Resmî Web Sitesi*, <https://samidoun.net/>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.

Perspektif, *Yahudi Aydınlardan Açık Mektup: "Her İsrail Eleştirisi Antisemitizm Değildir"*, (24 Ekim 2023), <https://perspektif.eu/2023/10/24/yahudi-aydinlardan-acik-mektup-her-israil-elestirisi-antise-mitizm-degildir/>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.

The Electronic Intifada, *Munich's Anti-BDS Policy Is Illegal, German Federal Court Rules*, (24 Ocak 2022, Münih, Almanya), <https://electronicintifada.net/blogs/adri-nieuwhof/munich-anti-bds-policy-illegal-german-federal-court-rules>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.

The Guardian, *German Architecture Award Rescinded Over British Artist's Vow to Boycott Israel*, (18 Kasım 2024), <https://www.theguardian.com/world/2024/nov/18/german-architecture-award-rescinded-british-artist-israel-boycott-vow-james-bridle>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.

The Guardian, *German Court Convicts Activist for Leading "From the River to the Sea" Chant*, (6 Ağustos 2024, Almanya).

The Irish Times, "Video Shows Irish Protester Assaulted by German Police During Gaza Demonstration", (2025, Berlin, Almanya), <https://www.irishtimes.com/>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.

Tulun TE, "Holokost'un İnkârına İlişkin Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Kararı Üzerine Bir Değerlendirme", (Çevrimiçi Çalışma, 15 Şubat 2022), <https://osf.io/preprints/osf/tc4gd>, Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025.

UNESCO, *Yükseköğretim Öğretim Personelinin Statüsüne İlişkin Tavsiye Kararı*, (Kasım 1997).

WELT, "Der Bundestag fasst Judenhasser endgültig nicht mehr mit Samthandschuhen an", (5 Kasım 2024), <https://www.welt.de/kultur/article254348936/Antisemitismus-Resolution-Bundestag-fasst-Judenhasser-nicht-mehr-mit-Samthandschuhen-an.html>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.

WELT, "Gericht untersagt Verwendung der Parole 'From the river to the sea'", (25 Eylül 2024, Almanya), <https://www.welt.de/politik/deutschland/article253707946/Antiisraelischer-Slogan-Gericht-untersagt-Verwendung-der-Parole-From-the-river-to-the-sea.html>, Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025.

Çevrimiçi Kaynaklar

<https://www.bundestag.de/dokumente/textarchiv/2024/kw45-de-juedisches-leben-1027708> (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025)

<https://thinc-israel.org/articles/anti-bds-motion-passed-by-german-federal-parliament/>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

https://docs.google.com/document/d/1bAKcxp4rN7JuhzNpm_z4Pezb8cVGZ90E/edit, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

<https://rm.coe.int/ecri-general-policy-recommendation-no-9-revised-on-preventing-and-comb/1680a64f20>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

<https://dejure.org/dienste/vernetzung/rechtsprechung?Gericht=VG%20D%FCsseldorf&Datum=25.09.2024&Aktenzeichen=18%20K%203322%2F24>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

<https://www.rv.hessenrecht.hessen.de/bshe/document/LARE240000435>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

<https://dejure.org/dienste/vernetzung/rechtsprechung?Text=502%20KLs%2021%2F24&Suche=502%20KLs%2021%2F24>, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

https://www.verwaltungsgericht.bremen.de/sixcms/media.php/13/24_1013_V_5.pdf?utm_source, (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025).

<https://www.thecourieronline.co.uk/from-the-river-to-the-sea-freedom-of-speech-in-germany/> (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025)

<https://www.dw.com/en/germany-anger-over-cancelled-talks-by-un-special-rapporteur-for-palestinian-territories/a-71662122> (Erişim Tarihi: 2 Aralık 2025)

<https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-57499%22%5D%7D>, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025).

<https://www.irishtimes.com/world/europe/2025/08/30/ambassador-raises-concerns-with-german-authorities-after-irish-protester-assaulted-by-police/>, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025).

<https://elsc.support/elsc-files-criminal-complaint-against-police-officer-be-24111-who-beat-up-protestors-at-nakba-day-demo-in-berlin/>, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025).

<https://www.youtube.com/shorts/tKNkDj1f1LU>, Ağustos, 2025, (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025).

<https://hudoc.echr.coe.int/tur#%7B%22itemid%22:%5B%22001-69630%22%5D%7D> (Erişim Tarihi: 3 Aralık 2025).

<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-convention-elimination-all-forms-racial>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

<https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B%22itemid%22:%5B%22001-83256%22%5D%7D>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

<https://www.nytimes.com/2024/08/06/world/europe/germany-river-to-sea-chant-fine.html> (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

<https://peoplesdispatch.org/2023/10/23/germany-bans-public-grieving-and-solidarity-with-palestine/et/>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

<https://www.972mag.com/berlin-palestinians-nakba-protest-police/>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

<https://www.instagram.com/reel/DHZI-lv4dM?igsh=YjR1eHNhN3Zzbnlw>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

<https://www.welt.de/politik/deutschland/article252308386/Heidelberg-Wenn-die-Uni-Rektorin-den-Polizei-Einsatz-beim-Anti-Israel-Protest-fuer-unerwuenscht-erklaert.html#:~:text=Lukas%20Honemann%20vom%20Ring%20Christlich,bei%20WELT%20TV%20deutliche%20Worte.&text=Wegen%20eines%20spontanen%20Anti%20Israel,ihr%20Erscheinen%20nicht%20erw%C3%BCnscht%20sei.>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

<https://www.instagram.com/reel/DMh1rQ4omSh/>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

<https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-57675%22%5D%7D>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2025/10/un-experts-urge-germany-halt-criminalisation-and-police-violence-against>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

<https://globalfreedomofexpression.columbia.edu/wp-content/uploads/2020/05/12-O-12183-LG-Municipality.pdf>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

<https://www.alhaq.org/advocacy/16098.html>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

<https://www.jns.org/fury-over-german-courts-anti-semitic-pro-bds-ruling/>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

<https://www.gesetze-bayern.de/Content/Document/Y-300-Z-BECKRS-B-2023-N-16396?hl=true>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

<https://www.hrw.org/report/2021/04/27/threshold-crossed/israeli-authorities-and-crimes-apartheid-and-persecution>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

<https://www.amnesty.org/en/latest/press-release/2020/11/state-departments-attack-on-the-bds-movement-violates-freedom-of-expression-and-endangers-human-rights-protection/>, (Erişim Tarihi: 4 Aralık 2025).

BİZE DESTEK OL



BAĞIŞ

Bağışınız, hakları teşvik eden ve koruyan çalışmalarımızı sürdürmemize yardımcı olacaktır.



GÖNÜLLÜLÜK

Çalışmalarımıza gönüllü olarak katılabilirsiniz.



SAVUNUCULUK

Hak ihlallerine karşı sesinizi bizimle yükseltmek, hukuk operasyonlarımızda yer almak isteyen bir avukatsanız WOLAS'ın küresel avukat ağına katılabilirsiniz.

Daha fazla bilgi için
www.wolas.org



Suçluluk Psikolojisinin Tahakkümü

Almanya'da Antisemitizmle Mücadele Kıskacında Özgürlüklerin Tasfiyesi

2023 yılından itibaren Almanya'da antisemitizmle mücadele gerekçesiyle uygulanan politikalar, ifade, toplanma ve protesto özgürlüğü üzerinde ciddi bir baskı mekanizmasına dönüşmüştür. Tarihsel travmaların Gazze'de yaşanan ağır insan hakları ihlallerine karşı yükselen barışçıl sesleri susturmak için bir araç olarak kullanılması, hukuk devleti ilkesiyle çelişmektedir. Almanya'daki baskıcı iklim, özellikle Müslüman topluluklara ve Filistin yanlısı aktivistlere yönelik ayrımcı tutumları beslemekte, anayasal eşitlik ilkesini zedelemektedir.

Rapor, barışçıl gösterilere yönelik orantısız polis şiddeti, keyfî gözaltılar ve fişleme yöntemlerinin temel hakların kullanımını sistematik olarak engellendiğine dikkat çekmektedir. 'Nehirden Denize Özgür Filistin' ve buna benzer barışçıl sloganların yaptırıma tabi tutulması, akademik alanda uygulanan sansür ve iptal edilen etkinlikler gibi ifade özgürlüğünün sınırlarını daraltan uygulamalar ayrıntılı olarak ele alınmaktadır.

Alman Federal Meclisi tarafından kabul edilen 20/13627 sayılı önergeyle somutlaşan temel hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı politikalar hem Alman Anayasası hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi gibi uluslararası normlar nezdinde ciddi hak ihlalleri teşkil etmektedir. İnsan onuru, eşitlik ve ifade özgürlüğü gibi değerler çok katmanlı yükümlülükler olarak Almanya'nın hem iç hukuk sistemi hem de uluslararası insan hakları rejimi tarafından tam koruma altındadır. Raporun sonunda bu yükümlülüklerle ilişkin ihlallerin önüne geçilebilmesi adına kapsamlı öneriler de sunulmaktadır.



🌐 wolas.org

🌐 [f](https://www.facebook.com/wolasorg) [@](https://www.instagram.com/wolasorg) [X](https://www.tiktok.com/wolasorg) [in](https://www.linkedin.com/company/wolasorg) [wolasorg](http://wolas.org)